

DANMARKS STATISTIK.

STATISTIQUE DU DANEMARK.

Love og Cirkulærer m. v.

vedrørende Bureauet og dets Arbejder,
med indledende Bemærkninger om Bureauets Virksomhed.

Januar 1896—Maj 1897.

*Fonctionnement du Bureau: lois, circulaires etc.
ainsi que compte-rendu. Janv. 1896—mai 1897.*

Statistiske Meddelelser,

Tredie Række, 18de Bind.

Fjerde Hæfte.

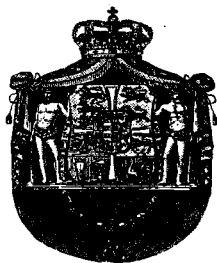
Communications de statistique

3me série, tome 18, 4me livraison.

Udgivet af Statens Statistiske Bureau.

Publié par le Bureau de Statistique de l'État.

København.

Bianco Lunos Kgl. Hof-Bogtrykkeri (F. Dreyer).

1897.

(Gyldendalske Boghandel.)

Forord.

Avant-propos.

I det foreliggende Hæfte har man ønsket at samle under eet den Række af ministerielle Cirkulærer vedrørende dansk officiel Statistik, foruden forskellige trykte Henvendelser og Instruktioner fra nærværende Bureau, der i forholdsvis betydelig Mængde ere fremkomne siden forrige Aars Begyndelse. Det antages, at Hæftet vil kunne være af Nytte og Interesse for en Del af den samme Almenhed, der gør sig bekendt med Bureauets øvrige Publikationer, og Tidspunktet til Udgivelsen turde for saa vidt være ret heldigt, som der vist nok nu vil være et foreløbigt Ophold i Udstedelsen af saadanne Cirkulærer. I hvert Fald vil jo ved senere Tid og Lejlighed denne Samling kunne fortsættes.

Imidlertid fremkommer Hæftet særlig i denne Maaned af Hensyn til Udstillingen i Stockholm. Efter derom sket Opfordring, og efter at der paa Tillægsbevillingsloven 18⁹⁶/97 er bleven bevilget et Bidrag til Bestridelsen af Omkostningerne, deltager Bureauet, ligesom de to andre skandinaviske statistiske Statsbureauer, i denne Udstilling. Man har da ment det paa sin Plads at føje til den Række af Bureauets Publikationer og af grafiske Fremstillinger, der ere fremlagte og udstillede i Stockholm, den foreliggende Samling af Cirkulærer m. v., som væsentligst vedrøre Bureauets nye Arbejder eller Omordning af tidligere, og man har derfor tillige ledsaget denne Samling med indledende Bemærkninger om Bureauets Virksomhed og Forhold siden dets Reorganisation.

Statens Statistiske Bureau i Maj 1897.

Marcus Rubin.

Indholdsfortegnelse.

Table des matières.

	Pag.
I. Indledende Bemærkninger om Bureauets Virksomhed. Januar 1896—Maj 1897. <i>Fonctionnement du Bureau. Janvier 1896—mai 1897</i>	7
II. Love og Cirkulærer m. v., vedrørende Bureauets Virksomhed. Januar 1896—Maj 1897. <i>Id.: lois, circulaires etc.</i>	
1895.	
16. Decbr. Lov om Ordningen af Statens Statistiske Bureau	21
1896.	
4. Febr. Cirkulære fra Indenrigsministeriet om Indsendelse af Oplysninger for 1894 om Alderdomsunderstøttelse	24
29. Febr. Cirk. fra Indenrigsministeriet om Indsendelse af Kommune-regnskaber for 1895 (1895—96)	24
12. Juni. Cirk. fra Landbrugsministeriet om Indhentelse af Oplysninger om Arealets Benyttelse	26
16. Juli. Cirk. fra Justitsministeriet om Indsendelse af Undersøgelser i Anledning af Dødsfald ved voldsom Død	27
11. Septbr. Cirk. fra Indenrigsministeriet om Indsendelse af Resultaterne af kommunale Opgørelser af Indbyggertallet	28
3. Novbr. Cirk. fra Justitsministeriet om Indsendelse af Indberetninger om Skilsmisssager, afgjorte ved Dom	28
3. Novbr. Cirk. fra Justitsministeriet om Indsendelse af Indberetninger om Afhændelser af Landejendomme	29
23. Novbr. Cirk. fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet til Biskopperne angaaende de aarlige Indberetninger om Vielser, fødte, døde og konfirmerede	30
23. Novbr. Cirk. fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet til Amtmændene og Københavns Magistrat angaaende samme Emne	32
11. Decbr. Cirk. fra Justitsministeriet om Strafferegistrenes Førelse og Tilvejebringelsen af Materialet for Kriminalstatistikken	34
19. Decbr. Cirk. fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet til Biskopperne. Continuation af Cirk. til samme af 23. Novbr. 1896	46

1896.		Pag.
19. Decbr.	Cirk. fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet til Amtmændene og Københavns Magistrat. Kонтinuation af Cirk. til samme af 23. Novbr. 1896	47
22. Decbr.	Cirk. fra Generaldirektoratet for Skattevæsenet til Toldstederne om Affattelsen af Listerne over Vareind- og udførselen	48
1897.		
4. Febr.	Cirk. fra Indenrigsministeriet om Indsendelse af Kommune-regnskaber for 1896 (1896—97)	49
4. Febr.	Cirk. fra Indenrigsministeriet om Indsendelse af Oplysninger for 1895 og 1896 om Alderdomsunderstøttelse	50
22. Marts.	Lov om en Haandværks- og Industritælling i Aaret 1897 .	50
1. April.	Cirk. fra Indenrigsministeriet om Afholdelsen af Haandværks- og Industritællingen den 25. Maj 1897. (Tællingen i Landdistrikterne)	51
1. April.	Cirk. fra Indenrigsministeriet om Afholdelsen af Haandværks- og Industritællingen den 25. Maj 1897. (Tællingen i Købstæderne)	53
15. Maj.	Cirk. fra Indenrigsministeriet om Indsendelse af Havne-regnskaber	56

Communiqué af Juli 1896 fra Statens Statistiske Bureau til Dagbladene angaaende Opgørelsen af Arealets Benyttelse i 1896	56
Skrivelse af 8. September 1896 fra Statens Statistiske Bureau til Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk om Tilvejebringelse af Materiale til Statistik over Arbejdskonflikter	58
Cirk. af 23. Novbr. 1896 fra Statens Statistiske Bureau til Skolelærere i Købstæder og paa Landet om Tilvejebringelse af Materiale til en Forbrugsstatistik	60
Cirk. af Marts 1897 fra Statens Statistiske Bureau til handlende og industridrivende angaaende Prisoppgivelser til Handelsstatistikken .	61
Instruktion fra Statens Statistiske Bureau af Marts 1897 til Ansættelse af Varepriser ved Beregning af Værdien af Danmarks Vareomsætning med Udlandet	63
Communiqué af Maj 1897 fra Statens Statistiske Bureau til Dagbladene angaaende Haandværks- og Industritællingen i 1897	64

I. Indledende Bemærkninger om Bureauets Virksomhed.
 Januar 1896—Maj 1897.

Fonctionnement du Bureau. Janv. 1896—mai 1897.

I Henhold til Lov af 16. December 1895 (se Lovens Ordlydende S. 21) traadte en ny Ordning af Statens Statistiske Bureau i Kraft fra 1. Januar 1896. I de siden Reorganisationen foreløbne henvend halvandet Aar har Bureauet udgivet nedennævnte Arbejder:

Statistisk Tabelværk:

- 4. Række. Ltr. A. Nr. 9. Vielser, fødte og døde i Aarene 1890—94.
- 4. Række. Ltr. C. Nr. 9. Danmarks Jordbrug, ordnede efter Størrelsen af deres Hartkorn 1. Januar 1895.
- 4. Række. Ltr. D. Nr. 27. Kongerigets Handelsflaade og Skibsfart i Aaret 1895.
- 4. Række Ltr. D. Nr. 28. Kongerigets Vareindførsel og -udførsel, den indenlandske Tilvirkning af Spiritus samt Gær, Øl og Roesukker i Aaret 1895.
- 4. Række. Ltr. E. Nr. 4. Kommuneregnskaber 1890—94.

Statistiske Meddelelser:

3. Række. 16. Bind, indeholdende:

- 1. Hæfte. Salg af Landejendomme i Danmark i Tiaaret 1885—94.

2. Hæfte. Høstens Udfald i Danmark 1895
(foreløbig Redegørelse).
Kapitelstakster for Aaret 1895.
3. Hæfte. Danmarks Vareomsætning med
Udlandet i Aaret 1895 samt den
indenlandske Tilvirkning af
Spiritus, Øl og Roesukker.*)
4. Hæfte. Høstudbyttet i Danmark i Aaret
1895.
3. Række. 17. Bind, indeholdende:
1. Hæfte. Danmarks Vareomsætning med Ud-
landet i Januar Kvartal 1896.*)
2. Hæfte. Danmarks Vareomsætning med
Udlandet i April Kvartal 1896.*)
3. Hæfte. Danmarks Vareomsætning med
Udlandet i Juli Kvartal 1896.*)
4. Hæfte. Foreløbig Redegørelse for Høstens
Udfald i Danmark 1896.
5. Hæfte. Alderdomsunderstøttelsen i Aaret
1894.
6. Hæfte. Kommunale Mandtal og Folke-
tællinger 1895—96.
7. Hæfte. Kapitelstakster for Afgrøden m. v.
1896 af 1ste Februar 1897.
8. Hæfte. Danmarks Vareomsætning med
Udlandet i Aaret 1896 samt den
indenlandske Tilvirkning af
Spiritus, Øl og Roesukker.*)
9. Hæfte. Danmarks Vareomsætning med Ud-
landet i Oktober Kvartal 1896.*)
3. Række. 18. Bind, indeholdende:
1. Hæfte. De dansk-vestindiske Øers Ind-
og Udførsel af Varer 1. April

*) Summarisk Opgørelse.

- 1884 til 31. Marts 1894, med
Tillæg til 31. Marts 1896.
2. Hæfte. Selvmordene i Danmark i Tiaaret
1886—1895.
3. Hæfte. Høstudbyttet i Danmark i Aaret
1896.
4. Hæfte. Love og Cirkulærer m. v. ved-
rørende Bureauet og dets Ar-
bejder, med indledende Bemærk-
ninger om Bureauets Virksomhed.
Januar 1896—Maj 1897.

Statistisk Aarbog. Første Aargang.

De fleste af disse Arbejder ere Fortsættelser af tidligere Behandlinger af de nævnte Emner. Om de Forandringer, der ere foretagne saavel i Tabellerne som i de til disse knyttede «Indledninger» eller «Bemærkninger», henvises til selve Publikationerne. Kun med Hensyn til de kvantitative Forandringer skal man udtale, at Bureauet har anset det for sin Opgave paa ethvert Omraade hellere at begrænse end at udvide Omfanget af de enkelte Offentliggørelser. Dette er, baade for Tekstens og for Tabellernes Vedkommende, sket dels ved Udeladelser af Materiale og af Beregninger, der maatte anses for mindre nødvendige, dels ved ændret Behandling af Stoffet.

Med Hensyn til selve Adgangen til Bureauets Publikationer har man indskrænket Kredsen af dem, der faa Tabelværkerne sendt, medens man paa den anden Side udsender «Meddelelserne» til et større Antal end tidligere, og «Meddelelsernes» enkelte Hæfter tilstilles nu alle paagældende samtidig med deres Fremkomst, uden at man oppebier Afslutningen af et helt Bind. Tillige udsendes ogsaa til formentlig interesserede, der ikke faa Tabelværkerne, Særtryk af disses Indledninger.

Statistisk Aarbog, der forudsættes at skulle udkomme

i hvert Aars Oktober Kvartal, omfatter Resuméer fra Bureauets egne Arbejder eller fra andre tilsvarende Kilder, og idet Aarbogen fører Oplysningerne saa langt ned i Tid, som Materialet muliggør, meddeler den ogsaa summariske Resultater af Bureauarbejder, hvis udførlige Offentliggørelse endnu ikke har kunnet ske.

Ved Siden af Publikationen af de foran nævnte Arbejder har Bureauet været sysselsat med Forberedelse af andre Offentliggørelser, af hvilke en Del enten vil fremkomme paa et andet Grundlag end tidligere eller vedrører Omraader, der først efter Bureauets Omordning ere blevne inddragne under dets Arbejdsstof.

I saa Henseende skal følgende Bemærkninger gøres.

I. Arbejder, der henhøre under eller staa i Forbindelse med de regelmæssige Publikationsrækker.

A. Befolkningsstatistikken.

De aarlige Indberetninger fra Præsterne om Vielser, fødte og døde for Aarene 1895 og 1896 ere delvis bearbejdede. De til disse Indberetninger bestemte Skemaer ere blevne underkastede en Revision. Særlig skal fremhæves, at de i Indberetningerne hidtil meddelte Oplysninger om døde, omkomne ved voldsom Død, fremtidig ville blive tilvejebragte ad anden Vej end de gejstlige Listers, nemlig — ligesom det hidtil er sket med Hensyn til Selvmord — ved Indsendelse til Bureauet af Udskrifter af Øvrighedens Undersøgelser i Anledning af de paagældende Dødsfald (jfr. Cirkul. S. 27). Ved denne Forandring haaber man at kunne fremskaffe en fyldig og fuldstændig Statistik over saadanne Ulykkestilfælde, der have medført Tab af Menneskeliv. Bearbejdelsen af dette nye Materiale, som siden Juli Maaned f. A. er indsendt til Bureauet, er paabegyndt. •

Medens de nye gejstlige Lister altsaa udelade en Del Rubrikker, der tidligere fandtes optagne paa dem, er der til Gengæld indført Rubrikker for forskellige Oplysninger vedrørende borgerlige Ægteskaber. — Reglerne paa de nye Lister præcisere med

Omhu, for hvilket Omraade hver enkelt gejstlig skal udfylde sin Liste, (se nærmere herom de paagældende Cirkulærer, S. 30 og 32). Men Lovgivningen vedrørende de ved Særsamfundene ansatte Præsters Anmeldelsespligt af de gejstlige Forretninger, de foretage, gør det i øvrigt vanskeligt her at faa fuld Ensartethed.

Statistikken over Befolkningens Bevægelser er bleven suppleret med en Skilsmissestatistik. Fra Retsbetjentene vil Bureauet nemlig, i Henhold til Justitsministeriets Paalæg (jfr. Cirkul. S. 28), modtage aarlige Indberetninger om de ved Dom afgjorte Skilsmisssager, i hvilke Paastanden om Skilsmisse er tagen til Følge, medens Opgørelsen af de ved Bevilling afgjorte Skilsmisssager vil ske paa den Maade, at der gøres Uddrag af selve de paagældende Akter, som, ved Justitsministeriets Velvilje, i det nævnte Øjemed udlaanes til Bureauet. Den allerede indkomne Del af Materialet for 1896 er for Tiden under Bearbejdelse.

Som det vil ses af foranstaaende Oversigt, har Bureauet udgivet en Bearbejdelse af de Oplysninger om Folketallet, der have kunnet udledes af de ved Kommunernes Foranstaltning afholdte Tællinger i 1895 og 1896. Ved Indenrigsministeriets Medvirkning har man opnaaet et Paalæg til samtlige Landets Kommuner om, hver Gang der er foretaget en kommunal Opgørelse af Indbyggerantallet, at indsende Resultaterne heraf saa udførligt, som Materialet tillader det. (Jfr. Cirkul. S. 28).

B. Retsstatistikken.

Af Materialet til den civile Retsplejes Statistik for Aaret 1895 er største Delen bearbejdet. Uagtet Maaden, hvorpaa den civile Retsstatistik tilvejebringes, lider af betydelige Mangler, har Bureauet ikke kunnet gøre Skridt til en Forandring paa dette Omraade, da man i saa Henseende maa oppebie Afslutningen af Proceskommissionens Arbejder.

Ogsaa ved den kriminelle Retsplejes Statistik har man,

for Aarene indtil 1896 inklusive, maattet blive staaende ved en Bearbejdelse af det ældre Materiale. Paa dette Omraade er der imidlertid ved Samvirken med Justitsministeriet blevet gennemført en vidtrækkende Reform, som er traadt i Kraft fra 1. Januar d. A. Spørgsmaalet om en Omordning af vor Kriminalstatistik har i mange Aar staaet paa Dagsordenen, og da der af Komitéen for «l'union internationale de droit pénal» var fremkommet Ønske om Tilvejebringelse af en rationel Recidivstatistik, blev dette Spørgsmaal sat i Forbindelse med en ligeledes længe paatænkt Omordning af Strafferegistrenes Førelse. Igennem sidstnævnte Reform, hvis Detailler fremgaa af det paagældende Cirkulære fra Justitsministeriet, (jfr. Cirkul. S. 34), vil man i Fremtiden faa det nødvendige Grundlag for Udarbejdelsen af en Kriminalstatistik efter Individualmetoden, og efter nogle Aars Forløb vil man forhaabentlig ad denne Vej tillige være i Besiddelse af Materiale til en Tilbagefaldsstatistik.

C. Landbrugets Statistik.

Foruden Afslutningen og Udgivelsen af det foran nævnte Tabelværk over Danmarks Jordbrug, ordnede efter Størrelsen af deres Hartkorn, og de ligeledes anførte aarlige (dels foreløbige, dels endelige) Høstberetninger samt Afhandlingen om Salg af Landejendomme i Tiaaret 1885—94, har Bureauet i det væsentlige tilendebragt Bearbejdelsen af den Opgørelse af Arealets Benyttelse, som foretoges i Sommeren 1896 (jfr. Cirkul. S. 26 og Communiqué S. 56). Denne Opgørelse adskiller sig fra de tidligere ved forskellige Forandringer i Forespørgselsskemaet, dels med Hensyn til selve Arealernes Fordeling, dels ved en saadan Rubricering, at en Behandling af Materialet efter sociale Synspunkter muliggøres.

Til Brug ved Opgørelsen af Arealets Benyttelse er der igennem Matrikelkontoret foretaget en Revision af Fortegnelsen over Størrelsen af de matrikulerede Arealer i hver Kommune i Landet.

Hermed staar ogsaa i Forbindelse en Opgørelse af Søplanens Størrelse.

Endvidere har man paabegyndt Udarbejdelsen af en historisk-statistisk Oversigt over de foregaaende Decenniers Høstudbytte, hvilken Oversigt vil støtte sig dels paa en Benyttelse af de tidligere Arealopgørelser, dels paa Resultaterne af nysnævnte Opgørelse for 1896. —

Et Forsøg paa en Sammenstilling af det beregnede Høstudbytte for 1895 med en direkte Opgørelse for en Del Sogne i Landet førte, trods et ikke ringe Arbejde fra Bureauets og forskellige privates Side, ikke til noget brugeligt Resultat. (Jfr. Forordet til Afhandlingen om Høstudbyttet i Danmark i Aaret 1896, «Statistiske Meddelelser», 3. R., 18. Bd., 3. Hæfte).

Efter derom førte Forhandlinger med Justitsministeriet har man opnaaet dettes Samtykke og Medvirkning til, at der aarlig (første Gang for Aarene 1895 og 1896) fra Retsskriverne indsendes Indberetninger til Bureauet om alle tinglæste Afhændelser af faste Ejendomme uden for Købstadgrund med et Tilliggende af mindst 2 Skpr. Hartkorn (jfr. Cirk. S. 29). Man vil saaledes blive sat i Stand til fremtidig at foretage aarlige Opgørelser af Ejendomspriserne m. v. i Stedet for de tidligere ti- eller femtenaarige Opgørelser, der tillige kun vedrørte Ejendomme paa mindst 1 Td. Hartkorn. De til Opgørelserne benyttede Skemaer ere ogsaa i øvrigt i forskellige Henseender undergaaede Forandringer.

De i en lang Aarrække aarlig afgivne Fortegnelser fra Retsbetjentene over Omfanget og Arten af det Fæstegods, der overgaaar til Selveje, vedblive at indkomme til Bureauet som Materiale til periodiske Bearbejdelser.

Med Hensyn til den officielle Statistik vedrørende Landboforholdene kan det endnu bemærkes, at de indledende Skridt ere foretagne til Forberedelsen af næste Aars Kvægtælling, samtidig

med hvilken maaske andre Oplysninger af Betydning kunne søges erhvervede.

D. Handels- og Skibsfartsstatistikken.

Bureauet har haft under Udarbejdelse — foruden de alt udgivne Publikationer — Tabelværkerne for 1896 over Vareomsætningen m. v. og over Skibsfarten samt Kvartalsoversigten for Januar Kvartal 1897.

I Løbet af Aaret 1896 har Bureauet ført Forhandlinger dels med Generaldirektoratet for Skattevæsenet, dels med Grosserer-societetets Komité om Indførelse af en Række Reforme paa Handelsstatistikens Omraade. Hertil er ogsaa knyttet Forhandlinger om en Medoptagelse af Københavns Frihavns Omsætning i den almindelige Handels- og Skibsfartsstatistik.

Hvad man har opnaaet, vil i det væsentlige først komme Omsætningsstatistikken for Aaret 1897 til gode, og en nærmere Redegørelse vil i sin Tid fremkomme ved det paagældende Tabelværks Udgivelse. Her skal kun i Korthed bemærkes følgende.

Den forandrede Ordning omfatter baade selve Vareomsætningens Statistik og den Værdistatistik, som er sat i Forbindelse hermed. I førstnævnte Henseende vil man fremtidig opnaa en større Specificering end tidligere, idet forskellige af de i Toldtariffen opførte Varegrupper nu ville blive delte mere end før (jfr. Cirkul. S. 48). Større Specificering vil ogsaa blive gennemført med Hensyn til Oplysningerne om Omsætningens Art, idet der ved Indførselen vil blive gennemført en Adskillelse mellem Kreditoplagsgods og fortoldet Gods, ligesom ved Udførselen de blot transiterende Varer ville blive udskilte, idet det i Toldstedernes Indberetninger tydeliggøres, hvad der er Omladningsgods og hvad ikke.

Med Hensyn til Værdistatistikken har man, efter udførlige Forhandlinger med Grosserersocietetets Komité, gennem et af denne nedsat Udvalg, udarbejdet en Instruktion (se Cirkul. og Instr. S. 61 og 63) for de Medlemmer af nævnte Komité og andre

Institutioner samt private, som godhedsfuldt ville yde Bureauet Hjælp ved at opgive Varepriser til Brug ved Værdiberegningen.

Med Hensyn til Skibsfartsstatistikken bør det bemærkes, at det, paa Foranledning af Chefen for Skibsregistreringskontoret, har været under Overvejelse — i Anledning af de nye Maalingsregler (British rule) — at gaa over til, som Grundlag for Handelsflaadeopgørelsen, kun at benytte Bruttomaal. Dog er Spørgsmaalet herom indtil videre stillet i Bero.

Endelig har Bureauet bestræbt sig for at faa tilvejebragt en fyldigere Fragtfartsstatistik end den nuværende, men Resultatet heraf synes foreløbig tvivlsomt.

E. Statistikken over Kommunernes Finanser.

Materialet til Kommunernes Finansstatistik for 1895 er i det væsentlige bearbejdet. De til Indsendelsen af Regnskabsekstrakterne bestemte Skemaer ere ændrede, dels for i og for sig at gøre dem mere statistisk anvendelige, dels under Hensyn til de senere Aars ret talrige og indgribende Forandringer i Kommunernes Økonomi.

De aarlige Oversigter over Amtsrepartitionsfondenes og Amtsfattiggassernes Indtægter, Udgifter og Formuestatus, som Bureauet hidtil har bearbejdet, har man gjort Skridt til at faa supplerede for Amtsskolefondenes Vedkommende.

Endvidere vil denne Afdeling af Bureauets Publikationer fremtidig blive forøget med Opgørelser over Havnekassernes Finansforhold, hvorom der hidtil ikke har foreligget samlede Oplysninger. (Jfr. Cirkul. S. 56.)

Endelig har man paabegyndt Udarbejdelsen af de danske Sparekassers Virksomhed siden 18^{91/92} paa et noget andet Grundlag end tidligere.

II. Arbejder, der ikke staa i Forbindelse med de regelmæssige Publikationsrækker.

1. Haandværks- og Industritællingen i 1897.

Denne Tælling, der afholdes i Henhold til Lov af 22. Marts d. A., er forberedt dels ved Udarbejdelse af et Tællingsskema, der, i Overensstemmelse med Lovens Paabud, er blevet godkendt af Indenrigsministeriet, dels ved Forhandlinger med Fabriktilsynet, i hvis Haand Loven har lagt Indsamlingen af en Del af de Oplysninger, der skulle afgives af de industridrivende. Naar Tællingen ikke er sat i Forbindelse med en almindelig Erhvervs-tælling, skyldes dette bl. a., at en saadan ventes at kunne forenes med den om faa Aar stedfindende Folketælling. Men selve Haandværks- og Industritællingen tør i øvrigt antages ogsaa i og for sig at ville give tilstrækkeligt Materiale til nye og værdifulde Oplysninger paa et Omraadé, hvor man hidtil kun har haft faa og partielle Data til Raadighed. (Jfr. Loven S. 50, Cirkul. S. 51 og 53 og Communiqué S. 64).

2. Forberedelsen af forbrugsstatistiske Undersøgelser.

Forbrugsstatistikken hører til de nye Opgaver, der ved Loven om Bureauets Ordning bleve henlagte under dets Arbejdsomraade. Man har valgt at begynde disse Undersøgelser med en mindre Enquête, omfattende c. 500 Haandværker- og Arbejderhusholdninger. Materialet tilvejebringes ved Regnskabsbøger, som — i forskellig Affattelse for Husholdninger paa Landet og i Byerne — ere blevne uddelte til Husmødre af de nævnte Befolkningsklasser, der have erklæret sig villige til at føre nøjagtigt Regnskab i Aaret 1897. Regnskabsbøgerne har man i Provinskøbstæderne og paa Landet væsentligst faaet anbragte ved velvillig Assistance af Skolelærere, der tillige ere Sygekasseformænd, og som i denne Egenskab maatte antages at have erhvervet sig personligt Kendskab til Arbejderbefolkningen i deres Egn (jfr. Skrivelse S. 60). Disse Lærere have lovet at vejlede de paagældende Husmødre med Regnskabsførelsen og paa anden Maade at bistaa Bureauet i dette vanskelige Arbejde. Uddelingen af de

i København anbragte Regnskabsbøger har Udvalget for de samvirkende Fagforeninger, efter Bureauets Anmodning, paataget sig. Regnskabsbøgernes Udarbejdelse er sket efter Konference med Mænd, der ere fortrolige med Detaillerne i Arbejderstandens daglige Økonomi.

3. Statistik over Arbejdskonflikter.

Under velvillig Medvirkning af Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk og af Udvalget for de samvirkende Fagforeninger (jfr. Skriv. S. 58) har Bureauet fra 1. Januar d. A. paa-begyndt Indsamlingen af Oplysninger om Arbejdskonflikter i Danmark. Hver Gang det, gennem Meddelelser i Bladene eller paa anden Maade, kommer til Bureauets Kundskab, at der er opstaaet en Arbejdskonflikt, udsendes — i Regelen gennem de to ovennævnte Institutioner — Skemaer til Udfyldning af Repræsentanterne for de i Konflikten interesserede Arbejdsgivere og Arbejdere. Disse Skemaer ere delvis fremstillede efter Mønstre, som anvendes forskellige Steder i Udlandet, og Indholdet, der er noget forskelligt for Arbejdsgivernes og Arbejdernes Skema, er godkendt af de nævnte Repræsentationer. De Oplysninger, som Bureauet kommer i Besiddelse af gennem Skemaerne, suppleres med Avisudklip, direkte Forespørgsler m. v.

4. Udarbejdelse af en Oversigt over Antallet af dag- og akkordlønnede Arbejdere i Statens Tjeneste samt disse Arbejders Arbejdstid og Arbejdsløn i Aaret 1896.

Denne Undersøgelse sker paa Konseilspræsidiets Foranledning i Henhold til et af Folketingets Finansudvalg fremsat Ønske. Et dertil udarbejdet Skema udsendtes i December Maaned f. A. til alle de Statsinstitutioner, der beskæftige dag- eller akkordlønnede Arbejdere, og efter at adskillige direkte Forhandlinger mellem disse Institutioner og Bureauet ere tilendebragte, er nu største Delen af Materialet indkommet. Bearbejdelsen ventes at kunne ske i Løbet af den kommende Sommer.

5. Udarbejdelse af grafiske Fremstillinger af statistiske Data, bestemte til Kunst- og Industriudstillingen i Stockholm i Sommeren 1897.

Bureauet har udarbejdet 8 Tavler, vedrørende Befolkningsforhold, Konsumforhold, Landejendommenes Størrelse og Besiddelsesmaade, Høsten, Kapitelstaksterne samt Ind- og Udførsel af Landbrugsprodukter.

6. Afgivelsen af statistiske og økonomiske Responsa.

Denne Del af Bureauets Virksomhed har i stigende Grad lagt Beslag paa dets Kræfter. Det er saavel Administrationen som Institutioner og private i Ind- og Udlandet, der ved at forlange Betænkninger og stille Forespørgsler ønske at drage Nytte af det i Bureauet samlede statistiske Materiale. Da der imellem de afgivne Betænkninger findes forskellige ret udførlige Undersøgelser over Emner af almen Betydning, kunde der maaske blive Spørgsmaal om, efter indhentet Samtykke, at udgive periodiske Samlinger af en Del af dette Materiale. — Bureauet yder aarlig sit Bidrag til den internationale Statistik, dels af periodisk Art (Haandbøger o. l.), dels til sammenlignende Specialundersøgelser.

Statistisk Aarbog — hvoraf anden Aargang er under Udarbejdelse — vil, som alt nævnt, ogsaa indeholde Oplysninger, der ikke hidrøre fra Bureauets egne Publikationer. Saaledes vil der findes Oversigter vedrørende Kommunikationsvæsenet, Penge- og Kreditinstitutionernes Virksomhed, lavere og højere Skole- og Undervisningsvæsen m. v. Mere udførlige Redegørelser om en Del af disse Forhold haaber Bureauet til sin Tid at kunne indlemme i sine Publikationer. — I Aarbogen meddeles Uddrag af Statsregnskaberne og Resultaterne af de Oplysninger, Bureauet faar efter hvert afholdt Folketingsvalg, samt af de aarlige Bearbejdelser, Bureauet foretager af de fra de paagældende Autoriteter indkomne Lister vedrørende Værnepligtsforholdene og vedrørende den oversøiske Udvandring. Om de almindelige «Vandringer» — mellem By og Land og mellem Danmark og Udlandet — fore-

ligger der jo i øvrigt desværre ingen andre Oplysninger, end hvad der kan fremskaffes gennem Beregninger paa Grundlag af Folketællingslister m. v.

Bureauets Bibliotek, omfattende noget over tyve Tusind Bind, er, efter at det er blevet omordnet og gjort mere tilgængeligt end hidtil, blevet ret flittigt benyttet, saavel til Udlaan som til Studium i selve Lokalet. I første Række benyttes Biblioteket dog naturligvis af Bureauet selv, der, ikke mindst i Udlandets officielle Statistik, finder Anvisning og Vejledning til nye Arbejder og Reformer af de tidligere.

I øvrigt har Bureauet ogsaa i saa Henseende draget sig mundtlige Konferencer med Udlandets Statistikere til Nytte, hvad det er i Stand til ved det Beløb til Rejser, der findes paa dets Budget. I 1896 vare Direktøren og en Fuldmægtig i Berlin samt en Fuldmægtig og en Assistent i Christiania med bestemte statistiske Undersøgelser for Øje.

Bureauet bør endnu bemærke, at det selvfølgelig ikke har kunnet faa de forskellige Reformer og nye Arbejder satte i Scene uden stor Imødekommen dels fra Autoriteter — i første Række Centraladministrationen, men dernæst ogsaa Lokaløvrighederne — dels fra mange private.

Det har heller ingenlunde været uden Betydning for Bureauet, at det ved en paa Finansloven for 18⁹⁶/₉₇ given Bevilling blev sat i Stand til at udvide sine Lokaler, om der end er fortsat Trang til noget mere Plads baade for Personalet (særlig det ekstraordinære ved de store Tællinger) og for Arkiv m. v.

Til sine Udgifters Bestridelse har Bureauet for Finansaaret 18⁹⁷/₉₈ erholdt bevilget:

1. Lønninger:	
a. Lønninger til Embedsmændene (7)	18950 Kr.
b. 1. Til Medhjælp (10 fast ansatte)	10600 —
2. Til Honorarer for særlige Arbejder . . .	8000 —
2. Kontorudgifter, Udgivelse af Bureauets Arbejder, Rejser, Bibliotek m. v.	21900 —
	<hr/>
	59450 Kr.
Hertil som første Bidrag til Haandværks- og Indu- stritællingen	8000 —
	<hr/>
	I alt . . . 67450 Kr.

Fra og med indeværende Aar beregnes Indtægten af Salget af Bureauets Publikationer Bureauet til gode; denne Indtægt er budgetteret til 300 Kroner.

II. Love og Cirkulærer m. v. vedrørende Bureauets Virksomhed. Januar 1896—Maj 1897.

Lois, circulaires etc. relatives au fonctionnement du Bureau. Janvier 1896—mai 1897.

Lov af 16. Decbr. 1895 om Ordningen af Statens Statistiske Bureau.

§ 1.

Det statistiske Bureau benævnes Statens Statistiske Bureau.

Bureauets Virksomhed gaar ud paa Tilvejebringelse af Oplysninger om Befolkningsforholdene, om de sociale Tilstande, særlig for Arbejderbefolkningens Vedkommende, om Erhvervslivet, om Aandslivet, om Stats og Kommuners Administration og om Befolkningens Deltagelse i det offentlige Liv — alt, for saa vidt saadanne Oplysninger kunne faas til Raadighed og statistisk fremstilles. Bureauet skal derhos give sit Bidrag til den internationale Statistik. Endelig paahviler det Bureauet at yde Administrationen Bistand ved statistiske Beregninger og Oplysninger, Afgivelse af Erklæringer m. m.

I Henhold hertil omfatter Bureauets Arbejdsomraade følgende Hovedemner:

- 1) Befolkningsstatistik, omfattende: a) Folketællinger, b) Vielser, Fødsler, Dødsfald og Vandringer;
- 2) Retsplejestatistik og Moralstatistik, omfattende: a) civil Retspleje, derunder Behæftelser, b) kriminel Retspleje, c) Moralsspørgsmaal (Sædelighed, Drikfældighed m. m.);
- 3) social Statistik, omfattende Livsvilkaarene i de forskellige Samfundslag, derunder Ernærings- og Forbrugsforhold. Særlig

Genstand for Behandling er Arbejderforholdene paa deres forskellige Omraader, Formue- og Indtægtsforholdene samt Arbejderforsikringen;

- 4) Erhvervsstatistik, omfattende: a) Agerbrug, b) Industri, c) Fiskeri og d) Omsætning, derunder Sparekasse- og Bankvæsen;
- 5) Statistik vedrørende Aandslivet, derunder Opdragelse og Undervisning;
- 6) Statistik vedrørende offentlige Forhold, derunder a) Statens og Kommunernes Finansvæsen, b) offentlige Valg;
- 7) international Statistik, omfattende Deltagelse saavel i den fællesnordiske som i den almindelige internationale Statistiks Arbejde.

Bureauets Beretninger udgives i Trykken saa hurtig, som ske kan under Hensyn til Materialets Tilvejebringelse og Beskaffenhed.

§ 2.

Ved Bureauet ansættes følgende Embedsmænd: 1 Direktør, 2 Kontorchefer og 4 Fuldmægtige.

Direktøren lønnes med 4800 Kr. aarlig, stigende hvert 5te Aar med 400 Kr.; dog kan Lønningen ikke overstige 6000 Kr. For saa vidt den nuværende Kontorchef ansættes som Direktør, tillægges der ham et personligt Tillæg af 400 Kr. aarlig, der bortfalder ved hans Oprykning paa 2det Alderstillæg.

Kontorcheferne lønnes med 3200 Kr. aarlig, stigende hvert 5te Aar med 400 Kr.; dog kan Lønningen ikke overstige 4400 Kr.

Fuldmægtigene lønnes med 1800 Kr. aarlig, stigende hvert 2det Aar med 200 Kr.; dog kan Lønningen ikke overstige 3000 Kr.

§ 3.

Til Lønning af den fornødne faste Medhjælp ved Bureauet stilles der til Raadighed et Beløb af 10600 Kr. aarlig.

For de af Medhjælpssummen lønnede Bestillingsmænd afkortes der, naar de ere gifte, 5 pCt. i deres Lønninger for at anvendes til Enkeforsørgelse. Hel eller delvis Fritagelse herfor kan dog til-

staas den, som for Finansministeren godtgør, at der paa anden betryggende Maade er sikret den eventuelle Enke en aarlig Indtægt for Livstid. Anvendes det afkortede Beløb til at sikre Enken Overlevelseshænder i den af Staten garanterede Forsikringsanstalt, skal Tegningen af saadan Overlevelseshænder finde Sted under samme Vilkaar, som ifølge Loven af 5te Januar 1851 gælde med Hensyn til de af Embedsmænd for deres Enker tegnede Overlevelseshænder.

Af Statskassen godskrives der Bestillingsmanden, dog ikke før hans fyldte 25de Aar, et til 5 pCt. af hans Lønning svarende Beløb, der med Rente og Rentes Rente til 4 pCt. aarlig anvendes til Forsørgelse for vedkommende Bestillingsmand selv. Det saaledes opsparede Beløb bliver imidlertid inddraget til Fordel for Statskassen, naar Bestillingsmanden opnaar pensionsberettiget Ansættelse, naar han afskediges paa Grund af et ham tilregneligt Forhold eller frivillig udtræder af Statstjenesten, samt naar han dør. Dog kan der i det sidste Tilfælde, for saa vidt han maatte efterlade sig umyndige Børn, deraf tilstaaes disse Understøttelser til deres fyldte 18de Aar.

Indtil anderledes ved Lov bestemmes, fastsætter Finansministeren de nærmere Regler med Hensyn til Gennemførelsen af ovenstaaende Bestemmelser om det i Lønningen afkortede og det af Statskassen tilskudte Beløb.

Kvinder have lige Adgang med Mænd til de i denne Lov nævnte Bestillinger.

§ 4.

De fornødne Beløb til Honorarer for Arbejder, som kunne udføres uden for Bureauet samt til Afholdelsen af andre løbende Udgifter ved Bureauet, derunder, foruden til Kontorfornødenheder, til Biblioteket, til Rejseudgifter og til Udgivelse, derunder Trykning og Udsendelse, af Skemaer og Skrifter, bevilges ved de aarlige Finanslove.

§ 5.

Denne Lov træder i Kraft den 1ste Januar 1896.

Cirkulære af 4. Febr. 1896 fra Indenrigsministeriet til samtlige Amtmænd om Indsendelse af Oplysninger for 1894 om Alderdomsunderstøttelse.

I Lighed med, hvad der er sket for Aarene 1892 og 1893 (jfr. Indenrigsministeriets Cirkulære Nr. 90 af 9de Juni 1894), skulde man tjenstligst anmode D'Hrr. Amtmænd om at paalægge de kommunale Bestyrelser saavel i Købstæderne som paa Landet ved Udfyldning af medfølgende Skema at meddele de fornødne Oplysninger for Aaret 1894 til Bedømmelse af, hvorledes Lov af 9de April 1891 om Alderdomsunderstøttelse til værdige trængende uden for Fattigvæsenet har virket.

Skemaet maa i udfyldt Stand være indsendt til Amtet inden den 1ste April d. A.

De udfyldte Skemaer bedes gennemgaaede af Amtmændene, og de Udeladelser, Fejl eller Misforstaaelser, som herved maatte vise sig, saa vidt muligt berigtigede, i fornødent Fald ved nærmere Forhandling med de vedkommende kommunale Bestyrelser, hvorefter samtlige Skemaer bedes indsendte til Statens Statistiske Bureau.

Et Antal af nærværende Cirkulære vil blive tilstillet D'Hrr. Amtmænd.

Cirkulære af 29. Febr. 1896 fra Indenrigsministeriet til samtlige Amtmænd om Indsendelse af Kommune-regnskaber for 1895 (1895—96).

Man skulde herved tjenstlig anmode D'Hrr. Amtmænd om:

1) Inden den 1ste August d. A. til Statens Statistiske Bureau at indsende Oversigter over Amtsrepartitionsfondens og Amtsfattiggassens Indtægter og Udgifter i Regnskabsaaret 1895—96 samt Formue og Gæld ved Regnskabsaarets Udløb tilligemed en Oversigt over de under Amtsfattiggassen bestyrede Legat- og kommunale Kapitaler, affattede efter medfølgende Skemaer Litr. A og B og ledsagede af Oplysning om Størrelsen af Hartkornet i Amtsraadskredsen og de i Forbindelse med samme staaende Købstæder.

2) at paalægge Sogneraadene i de Dem underlagte Amter

inden den 1ste Maj d. A. til Amtet at indsende Oversigter over vedkommende Sognekommuners Indtægter og Udgifter i Aaret 1895 samt over disse Kommuners Formue og Gæld, affattede efter medfølgende Skema Lit. C. Ved Ansættelsen af paalignede Naturalpræstationer til Pengeværdi ville de Priser være at benytte, som Amtsraadet i sin Tid maatte have foreskrevet som Regel ved Affattelsen af Overslaget for det nævnte Aar, og i øvrigt de paa hvert Sted gangbare Priser, hvorimod selvfølgelig Betalingen for indkøbte Naturalier anføres med den for dem i Virkeligheden udgivne Sum og opføres under Udgiften i Penge. De fra Sogneraadene herefter indkomne Oversigter bedes gennemgaaede af Amtmændene, og de Udeladelser, Fejl eller Misforstaaelser, som herved maatte vise sig, saa vidt muligt berigtigede, i fornødent Fald ved nærmere Forhandling med de vedkommende Sogneraad, hvorefter samtlige Oversigter inden den 1ste Juni d. A. bedes indsendte til Statens Statistiske Bureau. Skulde Amtmændene finde, at de af Sogneraadene anslaaede Værdier af paalignede Naturalpræstationer, for hvilke Pris ej er foreskrevet af Amtsraadet, fjerne sig for meget fra, hvad der maa anses for Aarets sande Middelværdi af vedkommende Præstationer, ville de ved Indsendelsen have at gøre Bureauet opmærksomt herpaa under Angivelse af, hvad der maa anses for den rigtige Værdi.

Det Paalæg, som i Henhold til ovenstaaende vil være at give Sogneraadene, vil ligeledes være at rette til Bestyrelserne for de Landdistrikter i Amterne, som have Fattigvæsen fælles med Købstæder (Distriktsraad), dog at de Oversigter, som disse ville have at meddele, kun i samlet Sum under den paagældende Konto angive de Bidrag, som vedkommende Distrikter have ydet til deres og Købstadens Fællesanliggender.

For saa vidt der i et Amt findes selvstændige Kommuner, som hverken ere Sognekommuner eller Købstadkommuner (Handelspladser), vil der vel ogsaa være at affordre disses Bestyrelser lignende Oversigter for Aaret 1895 som med Hensyn til Sognekommunerne foreskrevet, men det er en Selvfølge, at vedkommende Skemaer ville være at lempe efter de særegne Forhold, som findes

i disse Kommuner, og navnlig maa det paases, at Oversigterne angive de Beløb, som sammesteds maatte være lignede paa andre Skattegrundlag end Hartkorn samt Formue og Lejlighed.

I øvrigt bemærkes det, at Indsendelsen af det samlede og gennemgaaede Materiale fra Sogne-, Distrikts- eller Kommune-raadene ikke maa opsættes, fordi Meddelelse fra et eller flere Raad maatte mangle, hvorimod saadant alene vil være at bemærke ved det øvrige Materiales Indsendelse med Oplysning om, hvad der er foranstaltet til det manglendes Fremskaffelse.

3) at paalægge Byraadene i de Dem underlagte Amter inden den 1ste Juni d. A. til Statens Statistiske Bureau at indsende en Oversigt over Købstadkommunernes Indtægter og Udgifter i Aaret 1895 og over Kommunernes Formue og Gæld, affattet efter medfølgende Skema Litr. D.

Det tilføjes, at et Antal Eksemplarer af nærværende Cirkulære og af de ovennævnte Skemaer Litr. A—D vil blive tilstillet D'Hrr. Amtmænd.

Cirkulære af 12. Juni 1896 fra Landbrugsministeriet til samtlige Amtmænd om Indhentelse af Oplysninger om Arealets Benyttelse.

Da der ifølge derom tagen Bestemmelse den 15de Juli d. A. ligesom flere Gange tidligere, senest i Aaret 1888, vil være at indhente Oplysninger om Arealets Benyttelse og Størrelsen af Udsæden her i Landet, skulde man tjenstligst bede samtlige Amtets Byraad, Sogneraad og øvrige kommunale Bestyrelser paalagt paa hensigtsmæssigste Maade, enten ved sammes egne Medlemmer eller ved dertil antagne paalidelige Mænd, at indsamle de nævnte Oplysninger, hvortil de Skemaer, som ville blive dem tilstillede, ville være at afbenytte.

Man maatte derhos bede de kommunale Bestyrelser tilkendegivet, at Ministeriet forventer, at de i Betragtning af denne Foranstaltningens Betydning til Bedømmelse af Agerdyrkningsforholdenes Udvikling her i Landet ville anvende den størst mulige Omhu og

Nøjagtighed ved Udførelsen af dette Hverv, for at det tilvebragte Materiale kan erholde den Paalidelighed, uden hvilken det ikke vil kunne stifte den tilsigtede Nytte, saa at det navnlig paases, at ingen Ejendom forbigaas, og at de indhentede Oplysninger nøjagtigen gennemgaas af det samlede Raad og i fornødent Fald berigtiges, hvorefter Skemaerne inden Udgangen af August Maaned d. A. gennem Amterne indsendes til Statens Statistiske Bureau.

De med Skemaerne følgende Fortegnelser over hvert Sogns matrikulerede Areal ønskes tilbagesendte til Bureauet i Forening med de udfyldte Skemaer.

Det fornødne Antal Eksemplarer af nærværende Cirkulære saavel som af Skemaerne vil med det første blive Amtet tilsendt til videre Uddeling.

Cirkulære af 16. Juli 1896 fra Justitsministeriet til
samtlige Amtmænd om Indsendelse af
Udskrifter af Undersøgelser i Anledning af
Dødsfald ved voldsom Død.

Paa dertil af Statens Statistiske Bureau given Foranledning skal man herved anmode D'Hrr. Amtmænd om indtil videre til Bureauet at indsende Udskrifter af samtlige de Undersøgelser, der anstilles i de i Lov af 4de Maj 1875 § 2 omhandlede Tilfælde.

I Forbindelse hermed skal man anmode D'Hrr. om at ville indskærpe vedkommende Politimestre den dem i Henhold til Justitsministeriets Cirkulære af 7de Februar 1881, jfr. Cirkulære af 19de Januar f. A. (Ministerialtidende A. Nr. 3) paahvilende Forpligtelse til ved Indsendelse af Udskrifter af de i Anledning af indtrufne Selvmord anstillede Undersøgelser at oplyse, om den paagældende var drikfældig.

Et Antal Eksemplarer af dette Cirkulære medfølger til Fordeling mellem Politimestrene.

Cirkulære af 11. Sept. 1896 fra Indenrigsministeriet til samtlige Amtmænd om Indsendelse af Resultaterne af kommunale Opgørelser af Indbyggertallet.

Til Brug ved forskellige Beregninger vedkommende Kommunernes Finansforhold og hygiejniske Forhold m. v. er det af Interesse at kende Folketallet i hver enkelt Kommune saa nøje som muligt. Da der imidlertid kun afholdes officiel Folketælling for hele Landet med 10 Aars Mellemrum, er det et ikke uvæsentligt Hjælpemiddel at erfare Resultatet af de Opgørelser af Folketallet, som foretages i mange Kommuner efter Kommunalbestyrelsernes eget Initiativ. Dette gælder saavel, hvor Kommunerne en enkelt Gang lade afholde en egentlig lokal Folketælling, som, hvor de aarlig optage hele Befolkningen paa Mandtalslister, ligesom endelig ogsaa, hvor kun en Del af Befolkningen, vel hyppigst den over 10 Aar, optages paa saadanne Lister, og det hele Folketal da udfindes ved et beregnet Tilslag i Henhold til det antagne Forhold mellem Personantallet under og over 10 Aar.

Man skulde derfor paa dertil af Statens Statistiske Bureau given Anledning tjenstligst anmode D'Hrr. Amtmænd om at ville paalægge Kommunalbestyrelserne gennem Amtet til Statens Statistiske Bureau at indsende Resultatet af de kommunale Opgørelser af Indbyggerantallet saa udførligt, som Materialet tillader det.

For indeværende Aar maatte det af D'Hrr. Amtmænd snarest muligt for Bureauet oplyses, hvornaar nogen Opgørelse af ovennævnte Art sidst er foretagen og med hvilket Resultat, medens i Fremtiden Meddelelse maa tilstilles Bureauet umiddelbart efter de paagældende Opgørelsens Afslutning.

Et Antal Eksemplarer af nærværende Cirkulære vil blive tilstillet D'Hrr. Amtmænd.

Cirkulære af 3. Novbr. 1896 fra Justitsministeriet til samtlige Amtmænd og Retsbetjente om Indsendelse af Indberetninger om Skilsmissesager, afgjorte ved Dom.

Justitsministeriet skal herved anmode D'Hrr. Retsbetjente om fremtidig inden hvert Aars 1ste April at ville gennem vedkommende

Amt indsende til Statens Statistiske Bureau Indberetning om de i det foregaaende Aar inden vedkommende Ret ved Dom afgjorte Skilsmisssager, i hvilke Paastanden om Skilsmisse er tagen til Følge.

Indberetningerne, hvortil Skemata ville blive D'Hrr. tilstillede, bedes første Gang afgivne for Aaret 1896.

Cirkulære af 3. Novbr. 1896 fra Justitsministeriet til samtlige Amtmænd og vedkommende Retsskrivere om
 Indsendelse af Indberetninger om Afhændelse af
 Landejendomme.

Justitsministeriet skal herved anmode D'Hrr. Retsskrivere om, for saa vidt der i den paagældende Jurisdiktion er foregaaet Afhændelser af den nedennævnte Art, at ville inden hvert Aars 1ste April gennem vedkommende Amt indsende til Statens Statistiske Bureau Indberetning om:

- 1) de i det foregaaende Aar tinglæste Overdragelsesdokumenter, Udlægs- og Auktionsskøder, vedrørende faste Ejendomme uden for Købstadgrund (saavel Selvejendom som Arvefæste med Ret til at sælge og pantsætte, men ikke anden Fæstejord), der ere skyldsatte for mindst 2 Skpr. Hartkorn, med særskilt Opgivelse af medfulgt Fæstegods, for saa vidt Vederlaget for dette er indbefattet i Hovedejendommens Salgssum; og
- 2) de i det foregaaende Aar tinglæste Overdragelser af Fæstejord (saavel Gaarde som Huse) af mindst 2 Skpr. Hartkorn til Selvejendom eller Arvefæste med Ret til at sælge og pantsætte;

alt ved Udfyldelse af Skemata, der ville blive D'Hrr. tilstillede.

Indberetningerne bedes første Gang afgivne for Aarene 1895 og 1896, i hvilken Anledning Indsendelsesfristerne for denne Gang forlænges til den 1ste Juli 1897.

Cirkulære af 23. Novbr. 1896 fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet til Biskopperne angaaende de aarlige Indberetninger om Vielser, fødte, døde og konfirmerede.

Ministeriet skulde herved tjenstligst anmode Deres Højærværdighed om at ville gøre Præsterne i det Dem betroede Stift opmærksomme paa, at de Skemaer, der i December Maaned d. A. ville blive dem tilstillede fra Statens Statistiske Bureau til Brug ved de dem paahvilende aarlige Indberetninger om viede, fødte, døde og konfirmerede, ville være affattede paa en noget anden Maade end hidtil. De skete Forandringer kunne ikke antages at ville gøre disse Indberetninger byrdefuldere for Præsterne, idet Tilføjelserne ere forholdsvis faa, medens paa den anden Side de paa de tidligere benyttede Skemaers 4de Side forlangte Oplysninger om døde, der ere omkomne ved en voldsom Død, helt ere udeladte, ligesom der paa de nye Skemaer vil findes færre Optællinger og indbyrdes Afstemninger end hidtil.

Da imidlertid Nyttens af den hele Foranstaltning i saa høj Grad afhænger af den Nøjagtighed og Ensartethed, hvormed Udfyldningen af Skemaet finder Sted, skal man anmode Dem om at ville indskærpe samtlige de Præster, hvem Udfyldningen paahviler, nøje at overholde de i Anmærkningen øverst paa Skemaets 1ste Side givne Regler for, hvilke Vielser, Fødsler og Dødsfald hver enkelt Præst skal medtage paa det Skema, han udfylder, nemlig samtlige Vielser, Fødsler og Dødsfald, der ere foregaaede inden for hans Pastorat, ikke flere, det vil sige, ikke Vielser, Fødsler og Dødsfald, der ere foregaaede andensteds, selv om vedkommende var knyttet til hans Sogn, eller selv om Daab eller Begravelse fandt Sted i hans Sogn, og ikke færre, det vil sige samtlige Vielser, Fødsler og Dødsfald, ogsaa saadanne, hvor Bruden ikke hørte hjemme i hans Sogn, eller hvor Daab eller Begravelse foregik andensteds. Ogsaa viede, fødte eller døde, der ikke høre til Folkekirken, skulle optages paa Skemaet, medmindre den paagældende hører til et Trossamfund, der har en anerkendt Præst i Sognet (Kommunen), i hvilket Tilfælde det paahviler dette Trossamfunds

Præst selv at udfylde et Skema, omfattende samtlige de af ham i Sognet (Kommunen) foretagne Vielser saavel som samtlige de for ham anmeldte Fødsler og Dødsfald blandt de til hans Menighed hørende, i Sognet (Kommunen) værende Personer.

Derimod har Ministeriet ved Cirkulære af Dags Dato til samtlige Amtmænd og Københavns Magistrat bedet de anerkendte Trossamfunds Opmærksomhed henledet paa, at i alle Tilfælde, hvor de foretage Vielser eller Begravelser uden for det Distrikt (Sogn, Kommune), for hvilket de have modtaget Anerkendelse, vil det ikke paahvile dem at medtage de paagældende Personer paa deres Skemaer, hvorimod disse ville være at optage paa det Skema, som Sognepræsten paa det paagældende Sted — 3: henholdsvis Vielsesstedet og Dødsstedet — har at udfylde. Ligeledes ville Fødsler, foregaaede uden for det Distrikt (Sogn, Kommune), for hvilket de have modtaget Anerkendelse, ikke være at medoptage paa deres Skemaer, selv om de indføres i deres Ministerialbøger, men derimod paa det af Fødestedets Sognepræst førte Skema. De ville derfor i alle slige Tilfælde have at gøre Anmeldelse til denne om en saadan Vielse, Begravelse eller Fødsel. Overensstemmende hermed bedes det indskærpet Sognepræsterne, at de optage alle de Vielser, Fødsler og Dødsfald, hvorom de saaledes modtage Anmeldelse, paa deres Skemaer.

Hvad Oversigten over konfirmerede angaar, da skal den ligeledes omfatte samtlige de af vedkommende Præst konfirmerede, selv om de maatte være hjemmehørende i et andet Sogn og uden-sogns konfirmerede skulle altsaa ikke medtages paa Skemaet i deres Hjemsteds Sogn.

Det tilføjes, at medens der, som ovenfor nævnt, ikke paa de nye Skemaer vil findes optaget nogen Rubrik angaaende døde, som ere omkomne ved voldsom Død, vil der endnu med det Skema, der tilstilles Præsterne i December Maaned d. A., følge et Tillægsblad med Rubrikker til Udfyldning paa sædvanlig Maade af Dødsfald ved Ulykkestilfælde i de tre første Kvartaler af indeværende Aar.

De her omhandlede Skemaer ville fremtidig være at indsende

af Præsterne direkte til Statens Statistiske Bureau inden Udgangen af hvert Aars Marts Maaned.

Af nærværende Cirkulære vil det fornødne Antal Eksemplarer til Omdeling blandt Stiftets Præster blive tilstillet deres Højærværdighed.

Cirkulære af 23. Novbr. 1896 fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet til samtlige Amtmænd og Københavns Magistrat angaaende de aarlige Indberetninger om Vielser, fødte, døde og konfirmerede.

Ministeriet skulde herved tjenstligst anmode D'Hrr. Amtmænd og Københavns Magistrat om henholdsvis hver for sit Amt og for Staden Københavns Vedkommende at ville gøre Præsterne ved de af Staten anerkendte Trossamfund opmærksomme paa, at de Skemaer, der i December Maaned d. A. ville blive dem tilstillede fra Statens Statistiske Bureau til Brug ved de dem paahvilende aarlige Indberetninger om viede, fødte, døde og konfirmerede, ville være affattede paa en noget anden Maade end hidtil. De skete Forandringer kunne ikke antages at ville gøre disse Indberetninger byrdefuldere for Præsterne, idet Tilføjelserne ere forholdsvis faa, medens paa den anden Side de paa de tidligere benyttede Skemaers 4de Side forlangte Oplysninger om døde, der ere omkomne ved en voldsom Død, helt ere udeladte, ligesom der paa de nye Skemaer vil findes færre Optællinger og indbyrdes Afstemninger end hidtil.

Da imidlertid Nytten af den hele Foranstaltning i saa høj Grad afhænger af den Nøjagtighed og Ensartethed, hvormed Udfyldningen af Skemaet finder Sted, skal man anmode Dem om at ville indskærpe samtlige de Præster, hvem Udfyldningen paahviler, nøje at overholde de i Anmærkningen øverst paa Skemaets 1ste Side givne Regler for, hvilke Vielser, Fødsler og Dødsfald hver enkelt Præst skal medtage paa det Skema, han udfylder, nemlig samtlige Vielser, Fødsler og Dødsfald, der ere foregaaede inden for det Distrikt (Sogn, Kommune), for hvilket der er meddelt ham Anerkendelse som Præst, ikke flere, d. v. s. ikke Vielser, Fødsler

og Dødsfald, der ere foregaaede andensteds, selv om vedkommende var knyttet til hans Menighed, eller selv om Daab eller Begravelse fandt Sted i hans Distrikt, og ikke færre, d. v. s. samtlige Vielser, Fødsler og Dødsfald, ogsaa saadanne, hvor Bruden ikke hørte hjemme i hans Distrikt, eller hvor Daab eller Begravelse foregik andensteds.

Man beder derhos de her omhandlede Præsters Opmærksomhed henledet paa, at i alle Tilfælde, hvor de foretage Vielser eller Begravelser uden for det Distrikt (Sogn, Kommune), for hvilket de have modtaget Anerkendelse, vil det ikke paahvile dem at medtage de paagældende Personer paa deres Skemaer, hvorimod disse ville være at optage paa det Skema, som Sognepræsten paa det paagældende Sted, — o: henholdsvis Vielsesstedet og Dødsstedet — har at udfylde. Ligeledes ville Fødsler, foregaaede uden for det Distrikt (Sogn, Kommune), for hvilket de have modtaget Anerkendelse, ikke være at medoptage paa deres Skemaer, selv om de indføres i deres Ministerialbøger, men derimod paa det af Fødestedets Sognepræst førte Skema. De ville derfor i alle slige Tilfælde have at gøre Anmeldelse til denne om en saadan Vielse, Begravelse eller Fødsel.

Hvad Oversigten over konfirmerede angaar, da skal den ligeledes omfatte samtlige de af vedkommende Præst konfirmerede, selv om de maatte være hjemmehørende i et andet Sogn.

Det tilføjes, at medens der, som ovenfor nævnt, ikke paa de nye Skemaer vil findes optaget nogen Rubrik angaaende døde, som ere omkomne ved voldsom Død, vil der endnu med det Skema, der tilstilles Præsterne i December Maaned d. A., følge et Tillægsblad med Rubrikker til Udfyldning paa sædvanlig Maade af Dødsfald ved Ulykkestilfælde i de tre første Kvartaler af indeværende Aar.

De her omhandlede Skemaer ville fremtidig være at indsende af Præsterne direkte til Statens Statistiske Bureau inden Udgangen af hvert Aars Marts Maaned.

Af nærværende Cirkulære vil det fornødne Antal Eksemplarer blive fremsendt til Omdeling til Præsterne ved de anerkendte Trossamfund.

Cirkulære af 11. December 1896 fra Justitsministeriet til Justitiarius i Københavns Kriminal- og Politiret, Formanden for Sø- og Handelsretten i København, Politidirektøren i København, samtlige Amtmænd og samtlige Retsbetjente om Strafferegistrenes Førelse og Tilvejebringelsen af Materialet for
Kriminalstatistikken.

Fra 1ste Januar 1897 indtræder der følgende Forandringer med Hensyn til Strafferegistrenes Førelse og Tilvejebringelsen af Materialet for Kriminalstatistikken:

Førelsen af Strafferegistret foregaar i Forbryderens Fødejurisdiktion i Stedet for som hidtil i den Jurisdiktion, hvor Retsfølgningen har fundet Sted.

Saa snart der i en Justitssag er gaaet Dom i 1ste Instans, afsendes der fra Domsstedet til domfældtes Fødejurisdiktion et Straffekort, affattet efter nedenstaaende Skema:

(Gul Blanket).

Aargang 189

Straffekort for mandlige tiltalte

udstedt af

-
1. Tiltaltes fulde Navn, eventuelt tillige Kendingsnavn:
  2. — Fødselsdag og Fødselsaar:
  3. — Fødested: (For indfødte: By eller Sogn og Jurisdiktion; for Udlændinge: Landet)
  4. — Stilling:
For Personer under 18 Aar tillige Forældres eller Værges Stilling:

5. Er tiltalte ugift, gift, Enkemand, separeret eller fraskilt?
6. For hvilket Forhold tiltaltes vedkommende? (Udfyldes ikke i Tilfælde af Vedtagelse af Bøde).
7. Sagens Udfald: (Er tiltalte idømt Straf, har han vedtaget Bøde, er han frifunden, eller har Sagen haft andet Udfald? I de to første Tilfælde angives tillige Straffens Størrelse).
8. Forbrydelserne og Forseelserne, for hvilke tiltalte blev dømt eller vedtog Bøder, i Henhold til hvilke Lovbestemmelser, Sted og Tid for Lovovertrædelserne*):

Forbrydelsen, Forseelsen. (Artsbetegnelse og Lovbestemmelser).	Hvor begaaet? (Jurisdiktion).	Naar begaaet? (Angives saanejagtig som muligt ved Datum, Maaned, Aar).
a)		
b)		
c)		
d)		
e)		
f)		

*) Flere straffede Handlinger af samme Art, begaaede i samme Jurisdiktion, opføres i een Rubrik som een Forbrydelse (Forseelse). Ere ensartede straffbare Handlinger begaaede i flere Jurisdiktioner, opføres Handlingens Betegnelse (Navn og §§) i en særlig Rubrik for hver Jurisdiktion. — Flere straffbare Handlinger af forskellig Art opføres hver i sin særskilte Rubrik.

Ere flere Personer, for hvem Straffekort udfærdiges, dømte (have vedtaget Bøde) for samme straffbare Handling (meddelagtige), opføres Handlingen som sædvanligt paa det første Kort, der udfyldes, medens der — for at een Forbrydelse ikke i Statistikken skal fremtræde som flere Forbrydelser — paa det 2det, 3die, 4de o. s. v. Kort, der udfyldes, bagefter Handlingens Navn (Artsbetegnelsen) tilføjes et Mærke, resp. 2), 3), 4), o. s. v. for at antyde, at vedkommende Handling allerede findes opført paa henholdsvis 1, 2, 3 o. s. v. Kort.

9. Naar 1ste Forhør?
10. Arresteret fra   til
11. Naar dekretet Aktion?
12. Naar afsagdes Dommen (vedtoges Bøden) og ved hvilken Ret (Ekstraret, Politiret, Søret)?
13. Tidligere endelige Straffedomme (resp. vedtagne Bøder):

Løbe-Nr.	Naar afsagdes Dommen (vedtoges Bøden)?	Hvilken Ret afsagde Dommen? (For hvilken Ret vedtoges Bøden?)	Forbrydelsen eller Forseelsen. (Artsbetegnelse og Lovbestemmelser).	Straffen.	Anmærkninger.

Udstedt den

189

(Underskrift).

(Blaa Blanket).

Aargang 189

Straffekort for kvindelige tiltalte.

udstedt af

1. Tiltaltes fulde Navn, eventuelt tillige Kendingsnavn:
2. — Fødselsdag og Fødselsaar:

3. Tiltaltes Fødested: For indfødte: By eller Sogn og Jurisdiktion; for Udlændinge: Landet.
4. — Stilling:
For ugifte Personer under 18 Aar tillige Forældres eller Værges Stilling:
5. Er tiltalte ugift, gift, Enke, separeret eller fraskilt?
I de fire sidstnævnte Tilfælde tillige Mandens Stilling:
6. For hvilket Forhold tiltaltes vedkommende? (Udfyldes ikke i Tilfælde af Vedtagelse af Bøde).
7. Sagens Udfald: (Er tiltalte idømt Straf, har hun vedtaget Bøde, er hun frifunden, eller har Sagen haft andet Udfald? I de to første Tilfælde angives tillige Straffens Størrelse).
8. Forbrydelserne og Forseelserne, for hvilke tiltalte blev dømt eller vedtog Bøder, i Henhold til hvilke Lovbestemmelser, Sted og Tid for Lovovertrædelserne*):

Forbrydelsen, Forseelsen. (Artsbetegnelse og Lovbestemmelser).	Hvor begaaet? (Jurisdiktion).	Naar begaaet? (Angives saa nøjagtig som muligt ved Datum, Maaned, Aar).
a)		
b)		
c)		
d)		
e)		
f)		

*) Flere straffede Handlinger af samme Art, begaaede i samme Jurisdiktion, opføres i een Rubrik som een Forbrydelse (Forseelse). Ere ensartede straffbare Handlinger begaaede i flere Jurisdiktioner, opføres Handlingens Betegnelse (Navn og §§) i en særlig Rubrik for hver Jurisdiktion. — Flere straffbare Handlinger af forskellig Art opføres hver i sin særskilte Rubrik.

Ere flere Personer, for hvem Straffekort udfærdiges, dømte (have vedtaget Bøde) for samme straffbare Handling (meddelagtige), opføres Handlingen som sædvanligt paa det første Kort, der udfyldes, medens der — for at een Forbrydelse ikke i Statistikken skal fremtræde som flere Forbrydelser — paa det 2det, 3die, 4de o. s. v. Kort, der udfyldes, bagefter Handlingens Navn (Artsbetegnelsen) tilføjes et Mærke, resp. 2), 3), 4) o. s. v. for at antyde, at vedkommende Handling allerede findes opført paa henholdsvis 1, 2, 3 o. s. v. Kort.

9. Naar 1ste Forhør?
10. Arresteret fra   til
11. Naar dekretet Aktion?
12. Naar afsagdes Dommen (vedtoges Bøden) og ved hvilken Ret (Ekstraret, Politiret, Soret)?
13. Tidligere endelige Straffedomme (resp. vedtagne Bøder):

Løbe-Nr.	Naar afsagdes Dommen (vedtoges Bøden)?	Hvilken Ret afsagde Dommen? (For hvilken Ret vedtoges Bøden?)	Forbrydelsen eller Forseelsen. (Artsbetegnelse og Lovbestemmelser).	Straffen.	Anmærkninger.

Udstedt den

189

(Underskrift).

Et lignende Kort, udfyldt i det Omfang, som de foreliggende Oplysninger tilstede, afsendes til Fødejurisdiktionen, naar Domfældelse er sket under en offentlig Politisag til højere Straf end Bøder eller til Bødes Erlæggelse for en Forseelse, med Hensyn til hvilken der i den til enhver Tid gældende Lovgivning er foreskrevet særlig Virkning for gentagen Forseelse, eller for noget i almindelig borgerlig Straffelov omhandlet Forhold, eller naar en

offentlig Undersøgelse i nogen af disse Arter Sager afsluttes med Vedtagelse af en Bøde — derunder selvfølgelig Frafald af Tiltale ved overordnet Myndighed paa Vilkaar af Bødes Erlæggelse. Endelig gælder det samme, naar der for en med Vold forbunden Politiforseelse idømmes eller vedtages Bøder af større Beløb end 25 Kr.

I Tilfælde af tiltaltes Frifindelse ved Dom i Justitssager eller i offentlige Politisager med Hensyn til Forhold, der gaa ind under en Bestemmelse i almindelig borgerlig Straffelov, afsendes tilsvarende behørig udfyldt Kort til Fødejurisdiktionen.

Der gives den udfærdigede Aktsbeskrivelse af Sagen Paategning om, at Straffekort er afsendt, og til hvilken Jurisdiktion.

Retsbetjenten i Fødejurisdiktionen indfører paa Grundlag af det modtagne Straffekort det fornødne i Strafferegistret, samler de modtagne Kort og indsender dem ved Udgangen af hvert Kvartal direkte til Statens Statistiske Bureau.

Er vedkommende dømt i — henholdsvis har vedtaget Bøde i — sin Fødejurisdiktion, tilføres der dennes Strafferegister det fornødne, og Straffekort udfyldes og henlægges til Indsendelse til Statens Statistiske Bureau sammen med de modtagne Kort ved Kvartalets Udløb.

Appelleres den afsagte Dom, afsender vedkommende Underret umiddelbart efter modtagen Meddelelse om Udfaldet af Appellen henholdsvis ved Overretten og ved Højesteret behørig specialiseret Underretning til Fødejurisdiktionen, hvor der i Henhold til den modtagne Oplysning sker Tilførsel i Strafferegistret. Modtagne Meddelelser af denne Art opbevares sammen med Straffekortene og afsendes tillige med disse ved Kvartalets Udgang til Statens Statistiske Bureau. Paa samme Maade forholdes der i Tilfælde af Straffeftergivelse eller Strafformildelse.

For Københavns Vedkommende udføres de ovennævnte, Retsbetjentene uden for København paahvilende, Forretninger af Københavns Kriminal- og Politirets Justitskontor, dog at Justitskontoret under Sø- og Handelsretten i København direkte tilstiller Fødejurisdiktionen Straffekort for de ved denne Ret tiltalte.

Ligesom derhos Københavns Kriminal- og Politirets Justitskontor varetager Udfærdigelsen af Straffekort for Personer, dømte ved dertil nedsatte Kommissioner, saaledes udfører det med Hensyn til Personer, fødte uden for Kongeriget, og Personer, hvis Fødested ikke maatte have kunnet oplyses, de Fødejurisdiktionen ellers paa-hvilende Forretninger med Hensyn til Strafferegistrets Førelse og Straffekortets Indsamling og Indsendelse til Statens Statistiske Bureau. Politidirektøren i København meddeler henholdsvis Københavns Kriminal- og Politirets Justitskontor og Sø- og Handelsrettens Justitskontor Underretning om Udfaldet af Appel af de ved disse Retter paadømte offentlige Sager, der henhøre under Strafferegistret, og om Benaadningsresolutioner i saadanne Sager. Fra vedkommende Justitskontor sendes derefter Underretning til Fødejurisdiktionen i Overensstemmelse med foranstaaende Regler.

Naar Straffesager ere behandlede ved gejstlig Ret, varetager den Retsbetjent, der er Medlem af Provsteretten, det fornødne med Hensyn til Straffekortets Udfærdigelse, eventuelt Indførelse i Strafferegistret. Ifølge Brevveksling med Krigsministeriet og Marimini-steriet vil Fødejurisdiktionen med Hensyn til Personer, dømte ved militær Ret, modtage Straffekort: 1) For saa vidt angaar Domme i alle saadanne Sager, i hvilke de paagældende ere tiltalte for nogen af de i almindelig borgerlig Straffelov omhandlede Forbrydelser, samt 2) i de Sager, i hvilke de paagældende for Overtrædelser af Straffelov for Krigsmagten af 7de Maj 1881 ere idømte Straffe af strængere Art end simpel Arrest, dog at Straffekort altid fremsendes, naar der er idømt Embeds eller Bestillings Fortabelse. Straffekort vil blive fremsendt umiddelbart efter, at Dommen er publiceret, eller, for saa vidt Dommen er afsagt i Krigsskib paa Togt, straks efter, at Togtet er endt. Kortet vil blive tilstillet Fødejurisdiktionen af Jurisdiktionschefen eller Formanden i de dømmende Kommissioner, dog, naar Sagen er paadømt i Krigsskib paa Togt, af Chefen for Orlogsværftet. Straffekortene fra disse Specialretter indsendes fra Fødejurisdiktionen til Statens Statistiske Bureau i Overensstemmelse med foranstaaende Regler.

Fra 1ste Januar 1898 bortfalder den aarlige Indsendelse til Statens Statistiske Bureau fra Underretterne af Fortegnelse over Personer, der i det forløbne Aar have været under Tiltale for kriminelle Forbrydelser.

Derimod indsendes aarlig sammen med de hidtil foreskrevne Indberetninger om Retsplejen Indberetning om Antallet af paadømte Justitssager og de under disse tiltalte Personer og Indberetning om Antallet af offentlige Politisager og de under disse sigtede Personer, affattede efter nedenstaaende Skemata:

Indberetning

fra Jurisdiktion om Antallet af de i Aaret paadømte Justitssager samt Antallet af de under disse Sager tiltalte Personer.

1.	2.	3.	4.	5.
I hvor mange Sager afsagdes Dom?	Antallet af tiltalte under de under Rubrik 1 nævnte Sager.	Hvor mange af de tiltalte frifandtes?	Hvor mange af de tiltalte idømtes Straf?	For hvor mange tiltaltes Vedkommende gik Dommen ud paa andet end Fri-fældelse eller Domfældelse?

Anm. Summen af Tallene under Rubrikkerne 3, 4 og 5 skal udgøre Tallet under Rubrik 2.

Indberetning

fra Jurisdiktion om Antallet af de i Aaret behandlede offentlige Politisager samt Antallet af de under disse Sager sigtede Personer.

1. Hvor mange Sager behandlede i Aarets Løb?	2. Antallet af sigtede under de under Rubrik 1 nævnte Sager.	3. Antallet af sigtede, for hvem Sagen ved Aarets Udgang endnu var uafgjort.	4. Antallet af sigtede, for hvem Sagen hævedes med en Advarsel.	5. Antallet af andre sigtede, for hvem Sagen hævedes.	6. Antallet af sigtede, der vedtagne Bøder uden Dom.	7. Antallet af tiltalte, for hvis Vedkommende Dom afsagdes.		
						Fri-fundne.	Dømte til	
							Bøder.	Højere Straf.

Anm. Summen af Tallene under Rubrikkerne 3, 4, 5, 6 og 7 skal udgøre Tallet under Rubrik 2.

Den sidstnævnte Indberetning træder i Stedet for den hidtil med Hensyn til offentlige Politisager afgivne.

Blanketter til Straffekort tilvejebringes ved Justitsministeriets Foranstaltning. Rekvisitioner om saadanne rettes uden for København til Amtmændene, i København til Ministeriet.

Strafferegistret bør indeholde følgende Rubrikker:

- 1) Tiltaltes fulde Navn, eventuelt tillige Kendingsnavn.
- 2) Fødselsdag og Fødselsaar.

- 3) Fødested (Købstad eller Sogn).
- 4) Stilling.
- 5) Forbrydelse eller Forseelse, angivet ved Arten og, hvis Domfældelse er sket eller Bøde vedtaget, tillige ved vedkommende Lovparagraffer.
- 6) Straffen (hvis Sagen er afgjort ved Bøde uden Dom, da udtrykkelig Bemærkning herom).
- 7) Den Underret, ved hvilken Dom er afsagt eller Bøde vedtaget, samt Datum herfor.
- 8) Datum for Overretsdommen og dennes Udfald.
- 9) Datum for Højesteretsdommen og dennes Udfald.
- 10) Henvisning til andre Sider i Registret, hvor Indførsel angaaende vedkommende findes.
- 11) Henvisning til den Side (de Sider) i Navneregistret, hvor vedkommendes Navn findes.
- 12) Anmærkninger. (Her indføres blandt andet Benaadningsresolutioner).

Til Registret, der maa være pagineret helt igennem, bør der knyttes et omhyggelig ført, pagineret Navneregister, indeholdende for hver tiltalt Henvisning til samtlige Steder i Registret, hvor Tilførsel vedrørende den paagældende findes. Navneregistret føres efter vedkommendes Efternavn og, naar det skønnes nyttigt til Betyggelse ved fremtidige Eftersøgninger, tillige efter Kendingsnavn.

Ved første Indførelse efter 1ste Januar 1897 optages i Strafferegistret samtlige den paagældende vedkommende Domme (respektive Bødevedtagelser), der, for saa vidt Domfældelsen ikke er sket i Fødejurisdiktionen, fremgaa af det modtagne Straffekort. Ved senere Modtagelse af Straffekort for Personer, der forud ere straffede, konfereres Kortets Opgivelser med Hensyn til ældre Straffegørelser med Strafferegistret.

Idet Omordningen af Registrenes Førelse ikke har tilbagevirkende Kraft, vil der med Hensyn til Rekvisition af Straffeattester

og Efterkommelse af Rekvisitioner af saadanne indtil videre være at gaa frem som hidtil. Ved Siden heraf bør der fra 1ste Januar 1897 ske Rekvisition til sigtedes Fødejurisdiktion. Rekvisitionen bør ved en Tilføjelse som (Nyt Register) e. l. udtrykkelig betegne sig som rettet til vedkommende Jurisdiktion i dens Egenskab af Fødejurisdiktion.

Imidlertid vil den ny indførte Ordning med Hensyn til Rekvisitioner og Efterkommelse af saadanne efterhaanden fortrænge den ældre Ordning efter følgende to Regler:

1. Naar det af sigtedes Forklaringer eller paa anden Maade lader sig antage, at han er straffet her i Landet under en Justits-sag efter 1ste Januar 1897, bør Rekvisition kun rettes til Fødejurisdiktionen, og naar Straffeattest, der bekræfter Antagelsen, modtages herfra, vil yderligere Rekvisition regelmæssig være ufor-nøden.

2. Efterkommelse af almindelige Rekvisitioner i «Politiefterretninger» kan undlades af den Jurisdiktion, der efter 1ste Januar 1897 har sendt Straffekort i en Justitssag for den paagældende til Fødejurisdiktionen.

Det ligger fremdeles i Regel 1), at, naar en Person, der efter 1ste Januar 1897 er straffet under en Justitssag, nu skal straffes i sin Fødejurisdiktion, bliver der overhovedet ikke at rekvirere Straffeattest for ham.

Domsakter blive som hidtil at opbevare ved Domsstedets Amt eller hos Domsstedets Retsbetjent. Amtmændene kunne inden for de Grænser, som Pladshensynene for Retsbetjentene tilsige, hver for sit Amt træffe Bestemmelse om, hvor vidt Opbevaringen skal ske ved Amtet eller hos Retsbetjentene. Indberetning om forandret Ordning i saa Henseende sker til Justitsministeriet, som bringer Forandringen til almindelig Kundskab.

Er der overgaaet en Person flere Domme, bør Akterne ikke udskilles, men stadig følge den sidste Akt. Frifindende Domme blive med Hensyn til Spørgsmaalet om Akternes Opbevaring at stille lige med fældende Domme. Hvor Tiltale derimod paafølger, bør det stedse iagttages, at Akterne sendes tilbage til det Sted, hvorfra de ere fremsendte. Dette gælder ogsaa i saadanne Tilfælde, hvor ældre Akter maatte være bragte til Stede under Sager, der sluttet med Vedtagelse af Bøde.

Er der i en Sag flere implicerede, bør det nøje iagttages, at den afsendende Myndighed paa en Fortegnelse, der nedlægges paa den bortsendte Akts Plads, noterer samtlige under Tiltalen indbefattedes Navne, Dommens Datum og Afsigelsessted, Stedet hvortil Akten er sendt, og med Hensyn til hvilken af de implicerede Rekvisitionen af Akten er sket.

Det betragtes derhos som en Selvfølge, at der i ethvert Arkiv af denne Art, hvori Aktsbeskrivelse af en der paa Stedet afsagt Dom over flere opbevares, ved Førelse af Register eller Henlægelse af Optegnelser af de paagældendes Navne med fornøden Henviisning eller paa anden betryggende Maade drages Omsorg for, at Domsakten for enhver sammesteds, selv i Forening med andre, dømt Person, sikkert og let kan findes.

Med Hensyn til Rekvisition af Domsakter gaas der indtil videre frem som hidtil (Justitsministeriets Cirkulære af 7de November 1882, Min. Tid. A. Nr. 160). Imidlertid vil, hver Gang Straffeattest fremtidig udfærdiges efter Fødejurisdiktionens Register, Begæring om Akternes Oversendelse til den Straffeattesten rekvirerende Myndighed være at afsende fra Fødejurisdiktionen — for saa vidt denne ikke selv er i Stand til at vedlægge Akterne — til den Myndighed (Amt eller Underret), hos hvilken Akterne i Overensstemmelse med den forefundne sidste Domsafsigelse skulle bero. Ere de tidligere stedfundne Strafafgørelser for den paagældende alene Bødedomme for en med Vold forbunden Politiforseelse eller Vedtagelse af Bøder, rettes Begæring om Akternes Oversendelse af Fødejurisdiktionen til enhver Jurisdiktion (Amt), hvor Dom er afsagt eller Bøde vedtaget. Udviser Strafferegistret, at

der er overgaaet den paagældende Bødedom for en med Vold forbunden Politiforseelse, eller at han har vedtaget Bøde, siden Dom i offentlig Sag af anden Art end nysnævnt sidst overgik ham, retter Fødejurisdiktionen Begæringen saavel til den Jurisdiktion (Amt), i hvilken Dom af anden Art end Bødedom for en med Vold forbunden Politiforseelse sidst er afsagt, som til den eller de Jurisdiktioner (Amter), hvor saadan Bødedom derefter er afsagt eller Vedtagelse af Bøde derefter har fundet Sted. Meddelelse om afsendte Rekvisitioner af Akter paaføres Straffeattesten. Ad denne Vej fortrænges efterhaanden den i ovennævnte Cirkulære ommeldte Ordning.

Et Antal Eksemplarer af nærværende Cirkulære samt af Blanketter til Straffekort vil blive tilstillet Justitiarius i Københavns Kriminal- og Politiret, Formanden for Sø- og Handelsretten i København og samtlige Amtmænd, hvilke sidste anmodes om at foretage den fornødne Fordeling til Retsbetjentene i de dem underlagte Amter.

Cirkulære af 19. December 1896 fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet til Biskopperne.
Kontinuation af Cirk. til samme af 23. Novbr. 1896.

Paa dertil given Anledning skulde Ministeriet tjenstligst meddele Deres Højærværdighed til behagelig Efterretning og videre Bekendtgørelse, at det med Bestemmelsen i dets Cirkulære af 23. f. M. om, at de der omhandlede Skemaer til Brug ved de aarlige Indberetninger om viede, fødte, døde og konfirmerede fremtidig skulle indsendes direkte til Statens Statistiske Bureau, alene har været Hensigten at træffe en Forandring i den i Henhold til Ministeriets Cirkulære af 3. Juli 1849 hidtil gældende Regel, hvorefter Biskopperne skulde indsende de aarlige Tabeller over ægteviiede, fødte og døde til Finansministeriet. Derimod har man ikke herved villet indføre nogen Forandring i den hidtil fulgte Forretningsgang, i Henhold til hvilken det paahviler Præsterne at tilstille vedkommende Provst disse Skemaer og Provsterne at ind-

sende dem samlede for hvert Provsti til vedkommende Biskop. Denne Fremgangsmaade vil altsaa fremdeles være at følge saaledes, at Præsterne ville have at tilstille Provsterne de udfyldte Skemaer saa betids, at Biskoppen, efter at have modtaget samtlige Skemaer fra Præsterne, kan indsende dem til Statens Statistiske Bureau inden Udgangen af Marts Maaned.

Paa foranførte Maade vil der ligeledes være at forholde med Indsendelsen af det i Ministeriets ovennævnte Cirkulære af 23. f. M. ommeldte Tillægsblad vedrørende Dødsfald ved Ulykkestilfælde i de tre første Kvartaler af indeværende Aar.

Af nærværende Cirkulære vil det fornødne Antal Eksemplarer til Omdeling blandt Stiftets Præster blive tilstillet Deres Højærværdighed.

Cirkulære af 19. December 1896 fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet til samtlige Amtmænd og Københavns Magistrat. Kontinuation af Cirk. til samme af 23. Novbr. 1896.

I Kontinuation af Ministeriets Cirkulære af 23. f. M. angaaende de Præsterne ved de af Staten anerkendte Trossamfund paahvilende aarlige Indberetninger til Statens Statistiske Bureau om viede, fødte, døde og konfirmerede, skulde man tjenstligst anmode D'Hrr. Amtmænd og Københavns Magistrat om henholdsvis hver for sit Amts og for Staden Københavns Vedkommende at ville paalægge de nævnte Præster ligesom hidtil at tilstille Dem — og ikke Statens Statistiske Bureau direkte — de ovenmeldte Indberetninger saa betids, at De kunne indsende dem til Bureauet inden Udgangen af hvert Aars Marts Maaned samlede for hele Amtet og for Staden København.

Af nærværende Cirkulære vil det fornødne Antal Eksemplarer blive fremsendt til Omdeling til Præsterne ved de anerkendte Trossamfund.

Cirkulære af 22. Decbr. 1896 fra Generaldirektoratet for Skattevæsenet til samtlige Toldsteder om Affattelsen af Listerne over Vareind- og -udførselen.

Listerne over Vareind- og -udførselen ville fra 1. Januar 1897 være at affatte efter de hermed følgende Skemaer, og vil der i disse Lister fra samme Dato være at foretage nedenstaaende yderligere Deling af Positionerne i Tariffen end den alt befalede, ligesom man skal indskærpe Toldstederne nøje at overholde nedenstaaende Regler.

Position 54. Fedt og Ister deles i:

- 1) Oleomargarin (herunder «*premier jus*»),
- 2) Andet.

Position 75. Frø.

Den for Positionen fastsatte Specificering maa nøje overholdes, saaledes at der ikke, som det nu formodes at være Tilfældet, under «andet Frø» opføres en Del Frøsorter, der rettelig henhøre under «Kløverfrø» og «Græsfrø».

Position 117. Kød og Flæsk samt Pølser, Skinker, Indvolde og Tunger deles i:

- 1) Fersk Kød (inklusive Hoveder):
  - a) af Hornkvæg,
  - b) af Faar,
  - c) af Svin (herunder usaltede Skinker).
- 2) Saltet eller paa anden Maade tilberedt Kød (inklusive Hoveder):
  - a) af Hornkvæg,
  - b) af Faar.
  - c) af Svin (herunder saltede og røgede Skinker).
- 3) Andre Slags (Pølser, Indvolde og Tunger).

Position 118. Klæder.

Tillægspositionen (^{160/118} osv.) skal nævnes saavel ved Indsom ved Udførsel.

Position 121. Korn og Kornvarer etc.

Uformalede Kornvarer skulle altid opføres i Pund.

Position 125. Krydderier og Specerier.

Samtlige de under denne Position hørende Arter af Krydderier anføres under Navn. Underafdelingen «Andre Krydderier» bortfalder følgelig for Fremtiden.

Position 205 og 206. Salt.

Det i saltet Flæsk, Kød og Smør indeholdte Salt bliver kun at opføre i Godtgørelsesrubrikken.

Det til Kvægfoder anvendte Salt bliver at optage i Rubrik 7 og Bemærkningen om dets toldfri Anvendelse i Anmærkningsrubrikken.

Position 253. Tændstikker samt finere Snedkerarbejde etc. deles i:

- 1) Tændstikker.
- 2) Finere Snedkerarbejde etc.

Position 271. Ubenævnte Varer.

Hver enkelt ind- eller udført Vare angives for sig i alfabetisk Orden med Anførsel af saavel Værdi som Vægt.

Paa given Foranledning tilføjer man, at Listerne over Vareind- og -udførselen i Oktober Kvartal d. A. skulle affattes som hidtil foreskrevet o: med den Deling af Positionerne, som er fulgt i Statistisk Tabelværk, Fjerde Række Litr. D Nr. 28, ligesom man anbefaler Toldstederne at tage dette Værk til Rettesnor ved Affattelsen af Listerne.

Blanketter til ommeldte Lister ville fremtidig blive tilstillede Toldstederne herfra ikkun een Gang om Aaret, første Gang i Februar Maaned n. A. til Brug ved Affattelsen af Statistikken for Kalenderaaret 1897.

Cirkulære af 4. Febr. 1897 fra Indenrigsministeriet til samtlige Amtmænd om Indsendelse af Kommune-regnskaber for 1896 (1896—97).

(Jfr. Cirk. af 29. Febr. 1896. — S. 24.)

Cirkulære af 4. Febr. 1897 fra Indenrigsministeriet til samtlige Amtmænd om Indsendelse af Oplysninger for 1895 og 1896 om Alderdomsunderstøttelse.

(Jfr. Cirk. af 4. Febr. 1896. — S. 24).

Lov af 22. Marts 1897 om en Haandværks- og Industritælling i Aaret 1897.

§ 1.

I Aaret 1897 afholdes en Haandværks- og Industritælling for Kongeriget Danmark.

§ 2.

Denne Tælling omfatter alle selvstændige Haandværkere og industridrivende, ogsaa saadanne, for hvilke Haandværket eller Industrien er et Bierhverv eller indgaar som Del af deres Næring. Lige med de her nævnte Personer staa Aktieselskaber eller Korporationer, der drive de anførte Næringer. Under Tællingen høre endelig ogsaa industrielle Virksomheder under Stat og Kommune.

§ 3.

Tællingen foretages ved Udfyldning af Tællingsskemaer, der udarbejdes af Statens Statistiske Bureau og godkendes af Indenrigsministeren. Disse Skemaer maa intet indeholde om Forretningens Drift eller Nettoudbytte, men kunne indeholde Spørgsmaal vedrørende saadanne ydre Forhold som Arbejdernes Antal, Køn og Alder eller Mængde og Art af Kraftmaskiner samt endvidere Spørgsmaal om udbetalt Arbejds løn og Bruttomængde og Bruttoværdi af Produktionen. De sidstnævnte Spørgsmaal samt Spørgsmaal om Arbejds maskiner ville ogsaa være at besvare, naar de, uden for Skemaerne, stilles af de i Henhold til Lov Nr. 56 af 12. April 1889 ansatte Fabrikinspekterere til Haandværks- og industrielle Virksomheder, der underligge disses Tilsyn, eller til Virksomheder af fabrikmæssig Art, svarende til dem, der omfattes af Fabriktilsynet.

§ 4.

Skemaerne omdeles og indsamles igennem Øvrigheden efter Indenrigsministeriets nærmere Bestemmelse.

§ 5.

Den, der ikke efterkommer sin Pligt at besvare de paa Skemaet eller af Fabriktilsynet i Henhold til § 3 stillede Spørgsmaal eller afgiver vitterlig fejlagtige Oplysninger eller i øvrigt forsætlig tilsidesætter de paa Skemaet eller af Fabriktilsynet givne Forskrifter, ifalder Bøder fra 2 til 20 Kroner, der ikendes i København og Købstæderne af Politiovrigheden, paa Landet af Amtmanden. Disse Myndigheder kunne, om fornødent, fremtvinge Afgivelsen af de begærede Oplysninger ved Paalæg af Dagmulkter fra 2 til 20 Kr. Bøderne og Dagmulkterne tilfalde Statskassen.

§ 6.

Som Bidrag til Bestridelse af Statens Statistiske Bureaus Udgifter til denne Tælling, til Skemaers Trykning, teknisk Medhjælp, deriblandt til Fabriktilsynet, samt Materialets Bearbejdelse bevilges 12000 Kroner, hvoraf 8000 Kroner for Finansaaret 1897—98 og 4000 Kroner for Finansaaret 1898—99. Omkostningerne ved Trykningen af Resultaterne, der offentliggøres saa snart som muligt, udredes af nævnte Bureaus ordinære Bevilling til Trykningsudgifter.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Cirkulære af 1. April 1897 fra Indenrigsministeriet til samtlige Amtmænd om Afholdelsen af en Haandværks- og Industritælling den 25. Maj 1897.

(Tællingen i Landdistrikterne.)

I Henhold til Lov af 22. Marts 1897 vil der Tirsdagen den 25. Maj d. A. her i Riget være at afholde en Haandværks- og Industritælling, som i Sognekommunerne vil være at udføre ved Foranstaltning af Sogneraadene og for de med Hensyn til Fattig- og Skolevæsen under Købstæder hørende Landdistrikters Vedkommende af disses Bestyrelser (Distriktsraad).

Tællingen foretages ved Udfyldning af dertil udarbejdede Skemaer, der uddeles til enhver Mand eller Kvinde, som driver selvstændig Industri- eller Haandværksvirksomhed, derunder Beklædnings- (Konfektions-) Forretning, ogsaa saadanne industrielle Virksomheder, som findes paa Landet og staa i Forbindelse med Landbrug, saasom Slagterier, Møllerier, Andels- og Fællesmejerier m. m. Skemaer blive ogsaa at uddele til Landbrugere, der tillige ere Haandværkere, og andre, for hvem den industrielle Virksomhed kun er et Bierhverv. Ligeledes uddeles Skemaer til Aktieselskaber og andre Selskaber, der drive industrielt Næringsbrug. Naar flere Næringsbrug drives af samme Person, skal der til vedkommende uddeles et Skema for hvert Næringsbrug. Selv om enkelte Virksomheder, af Sæsongrunde eller andre Aarsager, ikke arbejde paa den Tid, da Tællingen foretages; skal der dog uddeles Skemaer for disse Virksomheders Vedkommende. Er den næringsdrivende bosat uden for Kommunen, afleveres Skemaet paa det Sted i Kommunen, hvor Næringsbruget udøves.

Under Tællingen høre endelig ogsaa industrielle Virksomheder under Staten og Kommunerne. For de under sidstnævnte hørende Virksomheder foretages Tællingen ved Sogneraadene's Foranstaltning, medens Oplysningerne om de i Kommunen værende Statsvirksomheder ville blive indhentede gennem Statsmyndighederne.

De til Brug ved Tællingen udarbejdede Skemaer, som i det fornødne Antal Eksemplarer til videre Uddeling senere ville blive D'Hrr. Amtmænd tilstillede fra Statens Statistiske Bureau, omdeles af Sogneraadene til de næringsdrivende, som ifølge foranstaaende Regler henhøre under Tællingen. Omdelingen og Indsamlingen af Skemaerne maatte rettest ske ved dertil af Sogneraadene udvalgte paalidelige Mænd, Tællingskommisærer, som ere egnede til at vejlede de industridrivende ved Skemaernes Udfyldning, og som hver erholder et Tællingsdistrikt af passende Størrelse tildelt.

Nogen Tid forinden Tællingsdagen have Sogneraadene at af fatte Fortegnelser over Navn og Bopæl for de nærings-

drivende, hvem Tællingen angaar. Tællingskommissærerne forsynes, hver for sit Distrikts Vedkommende, med en Udskrift af den nævnte Fortegnelse, hvorpaa de ved Afkrydsning notere saavel Afleveringen af hvert enkelt Skema til de næringsdrivende som Modtagelsen af Skemaerne i udfyldt Stand. Sogneraadets Formand holder et Antal Eksemplarer af Tællingsskemaet i Beredskab til Uddeling til saadanne industridrivende, hvem Skemaet af en eller anden Grund ikke maatte være kommet i Hænde.

Omdelingen af Skemaerne paabegyndes ikke før den 22. Maj og tilendebringes senest den 25. Maj. Indsamlingen af de udfyldte Skemaer paabegyndes den 31. Maj og tilendebringes senest den 4. Juni.

Efter at Skemaerne ere indsamlede og afleverede til Sogneraadets Formand, vil Sogneraadet have at efterse, om samtlige Skemaer ere indkomne i udfyldt Stand, og, om fornødent, at foranledige Berigtigelser. Skemaerne, ledsagede af de ved Omdelingen og Indsamlingen benyttede Fortegnelser over de industridrivende og disses Adresser, indsendes senest den 14. Juni gennem Amtet til Statens Statistiske Bureau.

Foranstaaende meldes herved tjenstligst D'Hrr. Amtmænd til Efterretning samt videre Bekendtgørelse og Foranstaltning.

Et Antal Eksemplarer af nærværende Cirkulære vil blive fremsendt.

Cirkulære af 1. April 1897 fra Indenrigsministeriet til samtlige Amtmænd om Afholdelse af en Haandværks- og Industritælling den 25. Maj 1897.

(Tællingen i Købstæderne*).

I Henhold til Lov af 22. Marts 1897 vil der Tirsdagen den 25. Maj d. A. her i Riget være at afholde en Haandværks-

---

*) Til Københavns Magistrat afgik fra Indenrigsministeriet en Skrivelse af tilsvarende Indhold.

og Industritælling, som i Købstæderne og Handelspladserne (Frederiksberg, Frederiksværk, Marstal, Løgstør, Nørresundby og Silkeborg) vil være at udføre ved Foranstaltning henholdsvis af Købstædernes Byraad og Handelspladsernes Kommunalbestyrelser. Til Købstaden regnes ogsaa dens Forstæder og samtlige paa dens Grund opførte Boliger, men derimod ikke det med Hensyn til Fattig- eller Skolevæsen under en Købstad hørende Landdistrikt.

Tællingen foretages ved Udfyldning af dertil udarbejdede Skemaer, der uddeles til enhver Mand eller Kvinde, som driver selvstændig Industri- eller Haandværksvirksomhed, derunder Beklædnings- (Konfektions-) Forretning, ogsaa saadanne industrielle Virksomheder, der staa i Forbindelse med Landbrug, saasom Slagterier, Møllerier, Andels- og Fællesmejerier m. m. Skemaer blive ogsaa at uddele til Landbrugere, der tillige ere Haandværkere, og andre, for hvem den industrielle Virksomhed kun er et Bierhverv. Ligeledes uddeles Skemaer til Aktieselskaber og andre Selskaber, der drive industrielt Næringsbrug. Naar flere Næringsbrug drives af samme Person, skal der til vedkommende uddeles et Skema for hvert Næringsbrug. Selv om enkelte Virksomheder, af Sæsongrunde eller andre Aarsager, ikke arbejde paa den Tid, da Tællingen foretages, skal der dog uddeles Skemaer for disse Virksomheders Vedkommende. Er den næringsdrivende bosat uden for Kommunen, afleveres Skemaet paa det Sted i Kommunen, hvor Næringsbruget udøves.

Under Tællingen høre endelig ogsaa industrielle Virksomheder under Staten og Kommunerne. For de under sidstnævnte hørende Virksomheder foretages Tællingen ved Byraadenes (Kommunalbestyrelsernes) Foranstaltning, medens Oplysningerne om de i Kommunen værende Statsvirksomheder ville blive indhentede gennem Statsmyndighederne.

De til Brug ved Tællingen udarbejdede Skemaer, som i det fornødne Antal. Eksemplarer til videre Uddeling senere ville blive D'Hrr. Amtmænd tilstillede fra Statens Statistiske Bureau, omdeles

af Byraadene, resp. Kommunalbestyrelserne, til de næringsdrivende, som ifølge foranstaaende Regler henhøre under Tællingen. Omdelingen og Indsamlingen af Skemaerne maatte rettest ske ved Rodemestere, Politibetjente eller andre kommunale Bestillingsmænd, som efter den paa ethvert Sted bestaaende Ordning ere nærmest til at udføre saadant Arbejde, og som hver erholder et Tællingsdistrikt af passende Størrelse tildelt.

Nogen Tid forinden Tællingsdagen have Byraadene (Kommunalbestyrelserne), paa Grundlag af de Oplysninger, der foreligge i Mandtalslister, Politiets Protokoller, lokale Vejvisere o. l., eller som kunne tilvejebringes gennem Rodemestere eller andre kommunale Embeds- eller Bestillingsmænd, at lade affatte Fortegnelse over Navn og Bopæl for de næringsdrivende, hvem Tællingen angaar. De Bestillingsmænd, hvem det paahviler at besørge Omdelingen og Indsamlingen af Tællingsskemaerne, forsynes, hver for sit Distrikts Vedkommende, med en Udskrift af den nævnte Fortegnelse, hvorpaa de ved Afkrydsning notere saavel Afleveringen af hvert enkelt Skema til de næringsdrivende som Modtagelsen af Skemaerne i udfyldt Stand. Paa Politistationerne bør der findes et Antal Eksemplarer af Tællingsskemaet, til Uddeling til saadanne industridrivende, hvem Skemaet af en eller anden Grund ikke maatte være kommet i Hænde.

Omdelingen af Skemaerne paabegyndes ikke før den 22. Maj og tilendebringes senest den 25. Maj. Indsamlingen af de udfyldte Skemaer paabegyndes den 31. Maj og tilendebringes senest den 4. Juni.

Efter at Skemaerne ere indsamlede, vil Byraadet (Kommunalbestyrelsen) have at efterse, om samtlige Skemaer ere indkomne i udfyldt Stand, og, om fornødent, at foranledige Berigtigelser. Skemaerne, ledsagede af de ved Omdelingen og Indsamlingen benyttede Fortegnelser over de industridrivende og disses Adresser, indsendes senest den 14. Juni direkte til Statens Statistiske Bureau.

Foranstaaende meldes herved tjenstligst D'Hrr. Amtmænd til Efterretning samt videre Bekendtgørelse og Foranstaltning.

Et Antal Eksemplarer af nærværende Cirkulære vil blive fremsendt.

Cirkulære af 15. Maj 1897 fra Indenrigsministeriet til samtlige Amtmænd om Indsendelse af
Havneregnskaber.

Man skal herved tjenstlig anmode D'Hrr. Amtmænd om at paalægge Bestyrelserne for de Købstadhave og andre Ministeriets Kontrol underlagte Havne, som findes i de dem underlagte Amter inden hvert Aars 1. Maj til Statens Statistiske Bureau at indsende en Oversigt over den paagældende Havns Indtægter og Udgifter i det sidst forløbne Regnskabsaar samt over dens Formue og Gæld ved Aarets Begyndelse og Udgang, hvilke Oversigter ville være at affatte efter hosfølgende Skema, hvorhos man skal bede paalagt de ommeldte Bestyrelser snarest muligt til Bureauet at indsende saadanne Oversigter for Aarene 1895 og 1896.

Et Antal Eksemplarer af nærværende Cirkulære og det nævnte Skema vil blive tilstillet D'Hrr. Amtmænd.

Communiqué af Juli 1896 fra Statens Statistiske Bureau til Dagbladene angaaende Opgørelsen af Arealets Benyttelse i 1896.

I Midten af indeværende Maaned skal der foretages en Opgørelse af Arealets Benyttelse over hele Landet. Herved forstaas en Angivelse af, hvad enhver Jordbruger — stor eller lille — benytter sit Areal til (Hvede, Rug, andre Kornsorter, Græsning, Have o. s. fr.). Man faar ad denne Vej at vide, hvor meget der i alt er Agermark, hvor meget der er Engareal, Skov, Plantageareal, hvor meget ubenyttede Arealer, saasom Heder, Flyvesand o. s. v. Det forstaar sig, at naar Opgivelser foreligge fra hver Mand i hvert Sogn, viser en Sammentælling hele Sognets Arealbenyttelse og videre Sammentællinger Amternes og til sidst hele Landets.

Saadanne Opgørelser over Arealets Benyttelse er periodisk foretagne her i Landet i over en Menneskealder. Den nu forestaaende afholdes nogle Aar tidligere end oprindeligt bestemt, fordi man forudsætter, at der er sket ret væsentlige Ændringer i Arealbenyttelsen siden sidste Arealopgørelse 1888, og fordi Statens Statistiske Bureau nu, efter at Rammerne ere blevne udvidede, mener sig i Stand til at foretage Bearbejdelsen og derfor ikke længere end højst nødvendigt har villet udskyde den Opgørelse, paa hvilken i Virkeligheden alle andre statistiske Data om vort Landbrug maa bygges. Det Skema, som denne Gang skal benyttes, er blevet omarbejdet saaledes, at der dels er taget Hensyn til de nye Kulturer, der i de senere Aar ere opkomne i Landbruget, dels er lagt Vægt paa at tilvejebringe et Materiale, som muliggør en Behandling af Opgaven efter sociale Synspunkter: Arealernes Anvendelse i Husmandsbrug, Gaardbrug o. s. fr. Bureauets Udkast til Skemaet har været undergivet Prøvelse gennem det kgl. Landhusholdningsselskab af Statens Planteavlskonulerter, og efter yderligere Overvejelser og Konferencer indsendtes det til Landbrugsministeriet, der har sanktioneret det og samtidig givet det ministerielle Paalæg til Lokaløvrighederne om at lade Tællingen foretage.

Er til den ene Side Skemaet noget udførligere end tidligere, hvorved der saaledes paalægges Kommunerne et noget større Arbejde, saa ere paa den anden Side Rubrikkerne om Udsæden behandlede mere summarisk, og en Del Sammentællinger, som tidligere paahvilede Sogne- og Byraad, ere blevne udeladte, idet de ville blive foretagne ved selve Materialets statistiske Bearbejdelse. Alligevel repræsenterer naturligvis en Opgørelse som denne, ligesom alle tilsvarende Tællinger, et vist Arbejde baade for Befolkningen og for Lokaløvrighederne, men man vil sikkert paa Landet fuldt ud forstaa Nyttens, ja Nødvendigheden deraf. De aarlige Høstopgørelser faa kun ringe Betydning, naar man ikke nogenlunde nøje kender Omfanget af de Arealer, paa hvilke Gennemsnitsfoldene skulle anvendes, og i det hele er jo Kundskaben til Agerbrugets Stilling betinget af, at der foreligger Oplysninger

dels om de bestaaende Tilstande med Hensyn til Arealets Benyttelse, dels og navnlig om de Forskydninger, der ere skete ved forandrede Driftsmaader, ved Optagelse af nye Arealer eller paa anden Maade. Hertil kommer endelig, som ovenfor antydet, det sociale Udbytte, der kan erhverves gennem en videre Bearbejdelse af Materialet.

Hvad der paahviler Statens Statistiske Bureau er at udarbejde formaalstjenlige Skemaer og, naar disse ere indkomne, da at bearbejde dem saa godt og saa hurtigt som muligt. Men hvad der ligger mellem Skemaernes Udsendelse og Hjemkomst — Besvarelsene — paahviler Sogneraad og Sognebeboere. Uden disses gode og samvittighedsfulde Arbejde er den store og omfattende Tælling uden Nytte, ja vildledende. Dette Arbejde er jo fordelt paa mangfoldige Hænder over hele Landet og maa støtte sig til selve Befolkningen, og man maa derfor oprigtig haabe, ligesom man ogsaa af vor Landbostand sikkert tør vente, at den vil bidrage alt sit, i egen og i Almenvellets Interesse, til at fremskaffe et saa fyldestgørende Materiale som muligt, saa meget mere som der ikke for den enkelte er Tale om noget Grundlag for Skatteydelse eller offentlige eller private Byrder af nogen Art. Det, der skal tilvejebringes, er ny og fyldestgørende Kundskab om det danske Landbrug.

Skrivelse af 8. September 1896 fra Statens Statistiske Bureau til Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk om Tilvejebringelse af Materiale til Statistik over Arbejdskonflikter.

Fra 1. Januar 1897 agter Bureauet, i Overensstemmelse med Forudsætningerne i Loven af 16. December 1895 om Ordningen af Statens Statistiske Bureau, at optage under sit Arbejdsomraade en regelmæssig Statistik over Arbejdskonflikter.

Materialet hertil har man tænkt at kunne tilvejebringe gennem Henvendelse til de i Konflikterne engagerede Arbejdsgivere og Arbejdere, principielt med de respektive Mester- og Arbejderorganisa-

tioner som Mellemed, subsidiært (hvor ingen faglige Organisationer maatte findes) gennem direkte Korrespondance med Parternes Repræsentanter. Efter at man ved Skrivelse af 29. f. M. til Udvalget for de samvirkende Fagforeninger havde forespurgt, hvorvidt nævnte Udvalg vilde være villigt til ved de nødvendige Oplysningers Tilvejebringelse at fungere som Mellemed mellem Bureauet og de københavnske Fagforeninger, har det nævnte Udvalgs Formand meddelt, at Udvalget vil være rede til at besørge det fornødne for Hovedstadens Vedkommende, samt stillet i Udsigt, at Kommunikationen mellem Bureauet og Provinsernes Fagforeninger kan foregaa ad samme Vej*).

Idet man tør gaa ud fra, at der ved den nævnte Ordning vil opnaas væsentlige Fordele, og da navnlig den, at Bureauet faar anvist en Vej, ad hvilken det altid kan faa de paagældende Arbejdere i Tale, har man for Øje saa vidt muligt at søge tilvejebragt en lignende Ordning med Hensyn til Indsamlingen af Meddelelser fra Arbejdsgiverne, og man tillader sig derfor at forespørge den ærede Fællesrepræsentation, om den vil støtte Bureauets Bestræbelser i saa Henseende ved at stille til dets Raadighed de Oplysninger, der maatte foreligge om bestaaende Arbejdsgiver-Organisationer, deriblandt ogsaa Mester-Centralforeninger, i København og Provinserne. Man vilde sætte megen Pris paa i det kommende Efteraar at modtage en Fortegnelse over de alt bestaaende Mesterforeningers Adresser, ligesom man i Fremtiden vilde være Fællesrepræsentationen taknemmelig for enhver Oplysning, der kunde tjene til at holde denne Liste à jour.

Idet man dernæst vedlægger Udkast til de Skemaer, som tænkes benyttet ved Oplysningernes Tilvejebringelse, saavel fra Arbejdsgiverne som fra Arbejderne, og som delvis ere fremstillede efter Skemaer, anvendte i Udlandet — hvor jo nu officiel Statistik over Arbejdskonflikter er almindelig —, tillader man sig at udbede sig en Udtalelse fra den ærede Fællesrepræsentation om disse Skemaers Hensigtsmæssighed.

---

*) Den nævnte Skrivelse til Udvalget for de samvirkende Fagforeninger var af kortfattet, præliminær Art; Forhandlingerne førtes i øvrigt mundtlig.

Cirkulære af 23. Novbr. 1896 fra Statens Statistiske Bureau til Skolelærere i Købstæder og paa Landet om Tilvejebringelse af Materiale til en Forbrugsstatistik.

I Henhold til Loven af 16. December 1895 om Ordningen af Statens Statistiske Bureau hører under dettes Arbejdsomraade Tilvejebringelsen af Oplysninger om Livsvilkaarene i de forskellige Samfundslag, derunder Ernærings- og Forbrugsforhold. I Overensstemmelse hermed paatænker Bureauet i Aaret 1897 at fremskaffe til statistisk Bearbejdelse saa mange Husholdningsregnskaber for Arbejderfamilier i Byerne og paa Landet, som det efter Omstændighederne er muligt.

Tilvejebringelsen af et saadant Materiale i større Omfang er imidlertid overordentlig vanskelig. Det er saare ualmindeligt, at en Arbejderfamilie fører Husholdningsregnskab, og selv hvor der gøres Optegnelser om Indtægter og Udgifter, ville disse næppe foreligge med en saadan Fuldstændighed og i saadan Form, at man derpaa kan bygge en Ernærings- og Forbrugsstatistik.

For at faa et hertil brugeligt Materiale maa man give de paagældende Husmødre Regnskabsbogen i Hænde og derhos helst ved mundtlig Forklaring vejlede dem med Hensyn til dens Benyttelse.

Dette kan Bureauet imidlertid ikke gøre uden Bistand af Mænd rundt omkring i Landets forskellige Egne, som baade ere i Besiddelse af personligt Kendskab til Arbejderbefolkningen det paagældende Sted og tillige have denne Befolknings Tillid.

Man tillader sig derfor at spørge Dem, om De, i Sagens Interesse, vilde paatage Dem den Ulejlighed, der er forbunden med at uddele nogle faa (højest 5) Regnskabsbøger til saadanne Arbejderfamilier paa Egnen, som maa antages at være baade villige og egnede til at føre et godt og nøjagtigt Regnskab Aaret igennem, om De fremdeles igennem Samtale med de paagældende Husmødre vilde forklare Hensigten med og Betydningen af Tilvejebringelsen af en Forbrugsstatistik og lejlighedsvis fra Tid til anden vejlede dem med Hensyn til Regnskabsførelsen, og om De endelig ved Ud-

gangen af Aaret 1897 vilde indsamle og tilbagesende de udfyldte Regnskabsbøger, muligens ledsagede af Bemærkninger, som De maatte finde Anledning til at gøre, til Forstaaelse af særlige lokale Forhold o. l.

Man har tænkt sig, at Undersøgelsen skulde omfatte dels Haandværkere, dels «Arbejds mænd» i snævrere Forstand. Hvis De skulde være villig til, foreløbig i det mindste for et Aar, at yde deres Medvirkning til dette almennyttige Arbejde — og uden Bistand fra kyndige Mænd trindt om i Landet med Interesse for sociale Spørgsmaal kan Arbejdet, som sagt, ikke gennemføres — bedes De samtidig med Indsendelsen af Deres Svar hertil at meddele Bureauet, hvor mange Regnskabsbøger De tror at kunne faa nøjagtigt førte, dels af Haandværkere, dels af Arbejds mænd (Daglejere).

Til Indsendelse af Deres Svar, som Bureauet vilde være Dem taknemmelig for at modtage saa snart som muligt, vedlægges frigjort Konvolut.

Et Aftryk af det Skema, der tænkes anvendt til Husholdningsbogen, fremsendes til behageligt Gennemsyn.

Cirkulære af Marts 1897 fra Statens Statistiske Bureau til handlende og industridrivende angaaende
Prisopgivelser til Handelsstatistikken.

De Oversigter, som aarlig fremkomme fra Statens Statistiske Bureau over Danmarks Handel med Udlandet, indeholde som bekendt ikke blot Angivelse af de omsatte Varemengder, men ogsaa af disse Mængders formentlige Værdi. Da der i Danmark ikke findes noget Paalæg for Importører eller Eksportører til ved Ind- eller Udførsel at opgive Varernes Værdi, er man her, som paa de fleste Steder i Udlandet, henvist til, for at danne sig en Mening om Omsætningens Værdi, at erholde Prisangivelse hos sagkyndige Købmænd og industridrivende for samtlige Vareomraaders Vedkommende. En saadan Bistand har Bureauet ogsaa allerede i en lang Aarrække erholdt dels direkte fra de paagældende Købmænd

og industridrivende, dels gennem Medlemmer af Grossersocietetets Komité og fra andre Institutioner eller private, der have paataget sig at fremskaffe Oplysninger for Bureauet. Det er til alle disse samt til andre, der ere udpegede fra kyndig Side, at Bureauet tillader sig at fremsende nærværende Henvendelse med Anmodning om fortsat Bistand eller om ny Medvirkning paa den i det følgende angivne Maade.

Efterhaanden som Kravene til Nøjagtighed stige, og som paa den anden Side Vanskelighederne ved Prisansættelserne forøges, fordi Varesorterne indkomme og afgaa i en Specifikation, der er langt større, end Bureauet faar Oplysning om gennem Toldvæsenet, har der nemlig paatrængt sig et stedse stærkere Ønske om en Reform af vor Omsætnings-Værdistatistik. Hvorvidt i sin Tid denne kan blive af gennemgribende Art, skal man ikke her komme ind paa; men i hvert Fald tror Bureauet, at man vil kunne vinde en Del ved mere fyldige og mere ensartede Opgivelser, end der hidtil er indkommet.

Efter udførlige Forhandlinger med Grossersocietetets Komité gennem et af denne i nærværende Sag nedsat Udvalg er man da blevet enig om, at det vilde være til stor Fremme for Statistikens Nøjagtighed, om D'Hrr., der i Fremtiden ville yde Bureauet deres Hjælp, alle nøje vilde følge den hoslagte Instruktion.

Naar den medfølgende Instruktions Nr. 5 anmoder om kvartalsvis Indsendelse af Priserne, vil dette sikkert ingen Ulejlighed volde de ærede Herrer Prisansættere, men vil for Bureauet være af stor Betydning, navnlig for de Varers Vedkommende, hvor der er væsentlig Forskel i Priserne fra Kvartal til Kvartal, og Bureauet beder derfor indtrængende om, at de Frister, der ere satte i Instruktionsen, ikke maa overskrides. I øvrigt skal her gentages, hvad Instruktionsen indeholder, at enhver trykt Tilsendelse, D'Hrr. Prisansættere ønske, vil staa til Raadighed, ligesom ogsaa enhver anden Oplysning, der maatte være af Betydning, og som Bureauet er i Stand til at yde.

Bureauet vil i Fremtiden i sine Publikationer ikke blot anføre Værdibeløbene for Varerne, men ogsaa selve de opgivne Priser, og

det vil tillade sig, naar intet modsat udtrykkelig ønskes, at anføre Navnene paa dem, der vise Bureauet den Godhed i den her omhandlede Henseende at yde deres Medvirkning.

Ad den Vej, som her er nævnt, er man i Udlandet naaet vidt med Hensyn til en ordnet Omsætnings-Værdistatistik, og Bureauet føler sig derfor overbevist om, at Benyttelsen af denne Ordning ogsaa herhjemme vil være et Fremskridt.

Instruktion af Marts 1897 fra Statens Statistiske
 Bureau til Ansættelse af Varepriser ved Beregning
 af Værdien af Danmarks Vareomsætning med
 Udlandet.

- 1) Prisen ansættes for den Mængdeenhed, i hvilken Varen er opgiven i Handelstabelværket, altsaa henholdsvis i Pund, Pot, Kubikfod o. l.
- 2) Den Pris, en Vare ansættes til, er Prisen ved Landets Grænse. Dette vil sige: for den Vares Vedkommende, der udføres, den Pris, Eksportøren faar for sin Vare af den fremmede Køber; for den Vares Vedkommende, der indføres, den Pris, Importøren maa betale den fremmede Sælger, plus Fragt og Assurance m. v., men uden Told. Med andre Ord: fob-Prisen for den Vare, der udføres, cif-Prisen til dansk Havn for den Vare, der indføres.
- 3) Den Pris, der ansættes for Varen, er Nettoprisen, d. v. s. den, der er fastsat under Forudsætning af kontant Betaling, men uden Hensyn til Rabatter o. l.
- 4) For enhver Vare anføres saavel Indførselspris som Udførselspris. Navnlig maa det iagttages, at hvor det er een Kvalitet af en Vare, der indføres, en anden, der udføres, dette da ogsaa faar sit Udtryk i den forskellige Pris. Der vil i visse Tilfælde endogsaa kunne blive Spørgsmaal om flere Indførsels- eller flere Udførselspriser for en Vare, nemlig naar den an-

kommer i een Kvalitet fra et Land, i en anden fra et andet, eller den udføres i forskellige Kvaliteter til forskellige Lande.

- 5) Priserne opgives kvartalsvis. For Januar Kvartal skulle de være Bureauet i Hænde senest den 9de April, for April Kvartal senest den 9de Juli, for Juli Kvartal senest den 9de Oktober og for Oktober Kvartal senest den 9de Januar. Til Raadighed for de prisansættende stilles, foruden Kvartalsoversigter, det aarlige Handelstabelværk, der omfatter de detaillerede Oversigter for hvert foregaaende Aars Omsætning med Udlandet. I øvrigt staar Bureauets Handels- og Prismateriale til Raadighed i den Udstrækning, det maatte ønskes, og Fremsendelse af Materiale eller Besvarelse af Forespørgsler vil ske, saa snart mundtlig eller skriftlig Rekvisition foreligger.
- 6) Bureauet modtager med Tak enhver Oplysning eller Rettelse, der kan tjene til Fremme af Formaalet, at erholde en saa omhyggelig og instruktiv Opgørelse som muligt af Værdien af Danmarks aarlige Vareomsætning med Udlandet.

Communiqué af Maj 1897 fra Statens Statistiske
Bureau til Dagbladene angaaende Haandværks-
og Industritællingen i 1897.

Den 25. Maj skal der, i Henhold til Lov af 22. Marts d. A., foretages en almindelig Haandværks- og Industritælling over hele Landet.

Ønsket om en saadan Tælling har længe staaet paa Dagsordenen, det er flere Gange fremkommet fra de industridrivende selv, og Lovens Tilblivelse kun et Aar efter Statistisk Bureaus Reorganisation vidner om, at ogsaa Lovgivningsmagtens forskellige Faktorer have anset det nødvendigt saa snart gørligt at faa denne Tælling iværksat.

Det maa ogsaa indrømmes, at Kravet om en almindelig og indgaaende statistisk Undersøgelse af Haandværkets og Industriens Forhold retfærdiggøres, ikke blot ved at andre Grene af vort Næ-

ringsliv, og da i Særdeleshed Landbruget, findes langt fyldigere og bedre belyste end Industrien, men ogsaa ved at de sidste Slægtsleds Udvikling har rejst en Mængde Samfundsspørgsmaal, ved hvis Behandling det er en uafviselig Nødvendighed at have Oplysninger om Omfanget af Industri og Haandværk, Bedrifternes Antal, Arbejdernes Fordeling mellem Hjemmearbejdere og Værkstedsarbejdere og saa fremdeles*).

Da en Tælling som den forestaaende er en baade vanskelig og forholdsvis kostbar Foranstaltning, haabes det med Sikkerhed, at den industrielle Befolkning, i hvis Interesse Tællingen hovedsagelig sker, vil lægge et saa godt og samvittighedsfuldt Arbejde i Skemaernes Udfyldning, at de Oplysninger, man søger, paa ethvert Punkt kunne komme til at give et sandt Billede af de faktiske Forhold. Spørgsmaalene paa Skemaet ere holdte saaledes, at man ikke gaar de adspurgtes Privatforhold for nær; derfor borge ogsaa selve Lovens Bestemmelser og Indenrigsministeriets Approbation af Skemaet. Man gaar derfor ogsaa ud fra, at Afgivelsen af Oplysningerne vil kunne ske uden Betænkelighed og uden Vanskelighed fra Borgernes Side. Det behøver næppe at tilfajes, at Oplysningerne kun skulle benyttes i statistisk Øjemed og ikke ville blive anvendte i nogen som helst Retning, der vedkommer den enkelte Borgers Skatteevne, hans øvrige Forhold til det offentlige eller hans Forhold til private.

Besvarelse af Tællingsskemaets Spørgsmaal, ligesom i det hele Opfyldelse af de paa Skemaet givne Forskrifter — deriblandt ogsaa eventuel Besvarelse af de Spørgsmaal, Loven berettiger Fabriktilsynet til at stille — er gjort de paagældende industridrivende til en Pligt, hvis Tilsidesættelse kan medføre Bødestraffe og Dagmulkter. Men der vil næppe være Tvivl om, at kun saare faa

---

*) Man ønsker her at gøre opmærksom paa, at naar der i de Skemaer, der ville blive omdelte, er sondret imellem Arbejdere i Bedriftens egne Lokaler og Hjemmearbejdere, da maa selvfølgelig under de førstnævnte ogsaa henregnes saadanne, hvis Virksomhed falder paa Arbejdspladser o. l. (f. E. Bygningsarbejdere).

ville give det offentlige Lejlighed til at gribe ind med disse Midler. Det tør antages, at alle ville forstaa, at det saavel er i den enkeltes som i det almenes Interesse, gennem den nu forestaaende Haandværks- og Industritælling, at tilvejebringe et Materiale, der, ved omhyggelig Bearbejdelse, endelig en Gang kan lægge Grunden til en samlet Oversigt over Industriens Stilling i Danmark.
